CBSE Class 10 Thai 2026-27

Sample Paper with Solutions

Conducted by the Central Board of Secondary Education (CBSE)

Time Allowed: 3 hours **Maximum Marks: 80**

General Instructions

(i) The Question Paper contains **four sections** - **READING**, **GRAMMAR**, **WRITING** and **LITERATURE** (Culture & Civilization).

(ii) Attempt questions based on the specific instructions for each part.

(iii) **Section A - Reading Comprehension: 10 marks** (5 + 2.5 + 2.5). **Q. 1** has 2 passages: Part I has 10 questions x 0.5 = **5 marks**, Part II has 5 questions x 0.5 = **2.5 marks**, Part III (meanings of words) has 5 questions x 0.5 = **2.5 marks**.

(iv) **Section B - Writing Expression: 20 marks** (5 + 5 + 5 + 5). **Q. 2 to Q. 5** carry **5 marks** each: a poem, an essay of about 150 - 200 words, a formal letter and a project outline.

(v) **Section C - Applied Grammar: 30 marks** (3 x 10). **Q. 6 to Q. 15** carry **3 marks** each: Q. 7 has 3 questions x 1 mark; all other questions have 6 items x 0.5 mark.

(vi) **Section D - Culture/Civilization/Literature: 20 marks** (6 + 2.5 + 2.5 + 2 + 2 + 5). Q. 16 carries **6 marks** (3 x 2), Q. 17 and Q. 18 carry **2.5 marks** each, Q. 19 and Q. 20 carry **2 marks** each and Q. 21 carries **5 marks**.

(vii) The assessment scheme of the Academic Session 2025-26 will continue for the current academic session, i.e., 2026-27.

Section A - Reading Comprehension (10 marks)

Read the 2 passages and answer the questions (10 marks).

1(I)(a). **1. Read the 2 passages and answer the following questions. (10 Marks)**
อ่านเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง
โชคดีที่เราไม่เก่งมาก่อน
“ก็เขาเก่งนี่'' ประโยคที่นัยหนึ่งก็ชื่นชม นัยหนึ่งก็ประชดประชัน แล้วบางทีก็ไม่ใช่ประชดใครแต่ประชดจิตใจตัวเอง จริงอยู่มีหลายเรื่องที่เราเก่งสู้เขาไม่ได้ แต่เราล้วนเก่งขึ้นได้ ทว่าหากต้องแข่งขันกัน เชื่อหรือไม่ บางเรื่องก็โชคดีที่เราไม่เก่งม
ความเก่ง เกิดขึ้นได้หลายแบบไม่ว่าจะ ความหมั่นเพียร(ฝึกซ้อม), ประสบการณ์, สิ่งแวดล้อมเกื้อหนุน, มีต้นทุนบางอย่างดี เหมือนคนเกิดมาร่างกายสูงใหญ่มีโอกาสเก่งในกีฬาหลายประเภท นี่ก็ถือว่าต้นทุนดี แต่เหล่านี้เองจึงย้อนไปบั่นทอนคนที่คิด เช่น เราขี้เกียจ-ไม่มีเวลาซ้อม, เราไม่เคยทำมาก่อน, ยังไม่พร้อม, ต้นทุนไม่ดีเหมือนเขา ส่วนหนึ่งก็ใช่ว่าผิด แต่แน่นอนไม่ถู และกลายเป็นถ่วงอนาคตอย่างมาก
เป็นที่วิเคราะห์กันหลากหลายว่า การที่บริษัทรถยนต์ Tesla สามารถพัฒนาและผลิตรถไฟฟ้าก้าวหน้าได้รวดเร็วก็เพราะ “เขาไม่เคยทำมาก่อน'' โดยหมายถึงไม่เคยทำรถน้ำมันมาก่อน เรียกได้ว่าไม่ได้ “เก่ง'' มาจากไหน แต่นั่นเองเขาจึงไม่ต้องยึด ๆ เขาก่อร่างแนวคิดขึ้นมาใหม่ทั้งหมด มันจึงทำให้ง่ายต่อการพัฒนา เพราะที่จริงเครื่องยนต์รถไฟฟ้า กับน้ำมันนั้นแตกต่างกั แม้ภาพรวมผิวเผินก็คือขับเคลื่อนให้ล้อวิ่งได้เหมือนกัน
บริษัทรถน้ำมันส่วนใหญ่ก็ใช่ว่าจะทำรถไฟฟ้าออกมาไม่ได้ ทำกันได้มานาน แต่ที่พัฒนาได้ช้ากว่า บ้างเพราะยังคงเสียดายบ อยากคงสิ่งที่เคยดีเยี่ยมบนรถน้ำมัน บางรายก็อาจประมาทคิดว่าเราเก่ง ถ้าถึงเวลาจะปรับตัวไปก็ใช้เวลาไม่นาน (อาจจะจริงก็ เพราะสัดส่วนรถไฟฟ้าแม้จะเติบโตแต่ระดับความเชื่อมั่นและยอดซื้อก็ยังไม่มากในภาพรวม) และอีกปัจจัยสำคัญคือระบบ Supply Chain ที่หลายค่ายรถยนต์สร้างมานาน (ถ้าทิ้งทันทีอาจหมายถึงลูกโซ่ทางเศรษฐกิจลูกโต) แต่อย่างไรก็ตาม Tesla ถือว่า “เก่ง'' และเป็นที่ยอมรับในโลกยานยนต์ไฟฟ้าอย่างไม่ต้องสงสัย
อีกตัวอย่างที่ใกล้ตัวมาหน่อย เช่น เรื่องงานเขียนที่มีบทความมากมาย ผู้เขียนบางคนแค่แปลมาจากบทความหรือหนังสือภา ซึ่งส่วนหนึ่งหากไม่ได้แค่แปลเฉย ๆ ก็ไม่ผิดอะไร เพราะหลายเรื่องผมก็เคยได้แรงบันดาลใจต่อยอดจากการได้อ่านมาเช่นกัน สิ่งที่น่าเสียดายคือผม “ไม่เก่ง'' ภาษาอังกฤษมากนัก บทความผมส่วนใหญ่จึงมาจาก มุมคิด การสังเกต และเหตุการณ์จริงรอ แต่นั่นมันก็ทำให้ผม “เขียนได้เองเรื่อย ๆ'' มีบทความออกมามากมายจนทุกวันนี้ และยังคงมีต่อไป โดยไม่ต้องไปเสาะหารอจน หรือต้องกังวลจะถูกตำหนิว่าไม่ได้คิดเอง หรือห่วงว่ามันจะไปซ้ำคนอื่น(ที่แปลมาเหมือนกัน)
นอกจากนี้ในอาชีพ และธุรกิจที่ผมทำ ผมก็ถือว่าใหม่ในสายนี้ ผ่านประสบการณ์น้อยมาก แต่หลังจากนั้นร่วม 10 ปีที่ทำมาได้ล้วนเพราะไม่เก่งมาก่อนนี่แหละ
เชื่อว่ามีอีกหลายเรื่องในการทำงาน การทำธุรกิจ หรือแนวคิดต่าง ๆ ของคนเรา ไม่สำคัญเลยว่าเราเคยเก่งมาก่อนไหม เพราะการคิดว่าเก่งหรือไม่เก่งในวันนี้ บางทีมีแต่ข้อเสีย ในเชิงหากไม่เอาไป “กดดันตัวเอง'' ก็ “หลงตัวเอง'' สำหรับผม ผลลัพธ์ดีก็ทำต่อ ไม่ดีก็คิดใหม่ มีอะไรให้ทำเรื่อย ๆ สนุกดี โชคดีที่ไม่เก่งมาก่อนจริง ๆ
July 30, 2023 by Sirichaiwatt
I จงตอบคำถามต่อไปนี้ 10(Questions) x 0.5(mark) = 5 Marks)
“ไม่มีคำว่าสายเกินไป”
“ไม่มีคำว่าสายเกินไป'' (อีกแล้ว) ซึ่งมันจริงหรือ? ก็ในเมื่อที่ผ่านมาเราก็ล้วนรู้แก่ใจว่า เคยเสียเวลา เคยเสียโอกาส และอยากย้อนไปแก้ไขอะไรตั้งมากมาย แต่ก็ทำไม่ได้เพราะ “มันสายไปแล้ว'' นั่นเอง ดังนั้น ไม่มีคำว่าสายเกินไป มันก็แค่ประโยคปลอบใจตัวเองหรือเปล่า?
คงอคติเกินไปหากบอกว่าประโยคนี้ ไม่ดีหรือไม่จริง คำพูดย่อมขึ้นอยู่กับเจตนาและบริบทด้วย หากกล่าวว่า “ไม่สายเกินไป ที่จะ. . . ” อาจเป็นจริงในหลายประการเช่น “ไม่สายไปที่จะเริ่มใหม่'' อันหมายถึงที่ผ่านไปแล้วก็คือผ่านไปแล้ว. . .
แต่หากฝังหัวและปลอบตัวเองกับสิ่งเดิมว่าไม่สายเกินไปในทุกเรื่อง นั่นอาจเป็นคนที่ไม่เคยตระหนักในตอนที่ยังมีโอกาส หรือมีเวลาตัดสินใจอะไรได้อยู่ “ก่อนจะสายเกินไป'' และรวมถึงพอคิดว่าไม่สายเกินไป ก็ไร้ความรอบคอบ เรื่อยเปื่อยไปวัน ๆ จนพอล้มแต่ละครั้งก็นั่งปลอบใจกันว่า “ไม่มีคำว่าสายเกินไป'' ที่มันไม่จริงสักนิด เพราะหลายอย่างมันเรียกคืนมาไม่ได้แล้ว
ด้วยชีวิตหลายคนยังวนเวียนพยายามแก้ไขปมบางอย่างที่มันสายไปแล้ว นอกจากไม่ดีขึ้น ยังทำให้เสียเวลา เสียโอกาส กระทั่งเลวร้ายลงกว่าเดิมเสียอีก เช่น เพิ่งอยากอบรมสั่งสอนลูกในตอนที่เขาเป็นวัยรุ่น แต่ตอนวัยเด็กตามใจจนเคยตัว ผลลัพธ์ที่ได้ก็คือยิ่งต่อต้านกัน และห่างเหินกันไปกว่าเดิม เช่นนี้ สายเกินไปชัดเจน
การยอมรับว่า “สายเกินไป'' กับหลายอย่างอาจทำให้เรารอบคอบขึ้น เห็นค่าเวลาและโอกาสมากขึ้น และเข้าใจการ “เริ่มใหม่'' ได้ดีขึ้น ป่วยการที่จะมานั่งย้อนเสียใจ หรือวนเวียนพยายามกับสิ่งที่สายไปแล้ว ต่อให้คนที่ตั้งใจ พยายามรอบคอบ ก็ยังผิดพลาดได้เช่นกัน จะสายไปหรือไม่ ก็ต้องเริ่มใหม่ให้เป็น
การเริ่มใหม่ไม่จำเป็นว่าจะเปลี่ยนหัวเรื่อง หรือละทิ้งบางสิ่งไปเลยเสียทีเดียว แต่เป็นจุดเริ่มยอมรับในวิธีคิด กระบวนการ หรือวิธีการใหม่ ๆ แต่หากขาดการ “ยอมรับ'' ว่ามันสายไปแล้ว เราอาจจะยังคงดันทุรังบนแนวคิดเดิม วิธีการเดิม ความเชื่อเดิม ซึ่งผลลัพธ์มันยากจะเปลี่ยนแปลง

สิ่งสำคัญสุดของเรื่องนี้คือ “ก่อนจะสายเกินไป'' น่าจะดีกว่า “ไม่มีคำว่าสายเกินไป'' เพราะหลายอย่างเสียเวลาหากดันทุรังมุ่ง เทียบกันการกล้าที่จะเลือกหยุดเสีย ไปเริ่มอีกสิ่งหนึ่งทันที หรือเลือกเปลี่ยน เลือกปรับ เลือกเปิดใจ “ก่อนจะสายเกินไป'' เพราะหลายอย่างแม้จะผิดหวัง เสียใจ แต่มันก็เกิดขึ้นแล้ว ไม่มีใครย้อนเวลาได้มันจึงมีคำว่าสายไป แต่ใช่ว่าเราไม่มีโอกาสใ ๆ ที่เราอาจได้เจออยู่อีกในอนาคต

II จงตอบคำถามต่อไปนี้ 5 (Questions) x 0.5(mark) = 2.5 Marks)

III เขียนความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ 5(Questions) x 0.5(mark) = 2.5 Marks)

บางเรื่องก็โชคดีที่เราไม่เก่งมาก่อน คือ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: Some things are lucky for us because we were not good at them before, that is...
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to the whole of passage 1, mainly the Tesla example in paragraph 3.
Tesla moved fast because it had never built petrol cars. It was free from old engineering frames and could build new ideas from nothing.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: ทุกเรื่องล้วนพัฒนาได้ ไม่ติดอยู่ในกรอบเดิมๆ
In English: Everything can be developed, and we are not stuck in old frames.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(I)(b). มีหลายเรื่องที่เราเก่งสู้เขาไม่ได้ แต่เราล้วนเก่งขึ้นได้ เพราะ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: There are many things we cannot beat others at, but we can all get better, because...
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 1 and paragraph 2.
Paragraph 2 says skill can come in many ways: diligent practice, experience, a helpful environment and some good starting capital.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: การเรียนรู้ ขยัน และพัฒนา
In English: Through learning, hard work and development.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(I)(c). ความคิดอย่างไรจะกลายเป็นถ่วงอนาคตอย่างมาก [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: What kind of thinking turns into a heavy drag on the future?
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to the end of paragraph 2.
People who think they are not good say: I am lazy, I have no time to practise, I have never done it, I am not ready, my background is not as good as his. The writer says such thoughts are not wholly wrong but are certainly not right, and they drag the future down.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: ความคิดเชิงลบ
In English: Negative thinking.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(I)(d). "ก็เขาเก่งนี่" ในความรู้สึกของนักเรียน [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: How does the phrase 'Well, he is good' feel to a student?
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 1.
The opening line says this phrase carries two moods: on one side praise, on the other side sarcasm.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: ชื่นชม นัยหนึ่งก็ประชดประชัน
In English: Admiration on one side, and sarcasm on the other side.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(I)(e). Tesla สามารถพัฒนาและผลิตรถไฟฟ้าก้าวหน้าได้รวดเร็วก็เพราะ “เขาไม่เคยทำมาก่อน'' หมายถึง[0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: Tesla could develop electric cars quickly because 'they had never done it before'. This means...
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 3.
It means they had never built petrol cars. So they were not tied to old engine ideas and built new ideas from scratch, which made development easy.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: หมายถึงไม่เคยทำรถน้ำมันมาก่อน เขาก่อร่างแนวคิดขึ้นมาใหม่ทั้งหมด มันจึงทำให้ง่ายต่อการพัฒนา
In English: It means they had never made petrol cars before. They built the idea fresh from the start, which made development easy.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(I)(f). การไม่ต้องยึดติดกับกรอบวิศวกรรมของเครื่องยนต์แบบเดิม ๆ เขาก่อร่างแนวคิดขึ้นมาใหม่ทั้งหมด เพราะ
[0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: Not having to cling to the old engineering frame, they built their ideas fresh, because...
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to the last sentence of paragraph 3.
The passage says an electric engine and a petrol engine are completely different, even though at the surface both simply turn the wheels.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: เครื่องยนต์รถไฟฟ้า กับน้ำมันนั้นแตกต่างกันสิ้นเชิง
In English: An electric engine and a petrol engine are completely different.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(I)(g). บริษัทรถน้ำมันส่วนใหญ่สามารถจะทำรถไฟฟ้าออกมา แต่ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: Most petrol-car companies are able to build electric cars, but...
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 4.
They can build them and have done so for a long time, but they develop more slowly. Reasons: they regret giving up what they built over decades, some feel too sure of themselves, and large supply chains built over many years are hard to drop.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: เพราะยังคงเสียดายบางเรื่องที่พัฒนามาหลายสิบปี บางรายประมาทคิดว่าเก่ง ถ้าเวลาจะปรับตัวใช้เวลาไม่นาน
In English: They still regret leaving what was developed over decades, and some wrongly believe they are so skilled that they could change quickly.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(I)(h). ผู้เขียน กล่าวถึงธุรกิจที่ตนเองทำอย่างไร [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: How does the writer speak about the business he does himself?
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraphs 6 and 7.
He says he is new in this line with little experience, yet he has kept going for about ten years because he was not good before. His rule: keep going if the result is good, rethink if it is not, and there is always something fun to do.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: ผลลัพธ์ดีก็ทำต่อ ไม่ดีก็คิดใหม่ มีอะไรให้ทำเรื่อย ๆ สนุกดี
In English: If the result is good he continues; if not he rethinks; there is always something to do and it is fun.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(I)(i). บทความของผู้เขียนส่วนใหญ่มาจาก [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: Most of the writer's articles come from...
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 5.
He is not very good at English, so his articles come from his own views, his observation and real events around him.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: มุมคิด การสังเกต และเหตุการณ์จริงรอบตัว ทำให้ "เขียนได้เองเรื่อย ๆ"
In English: His own point of view, his observation and real events around him, so he can keep writing by himself.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(I)(j). ข้อคิดที่ได้ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: The lesson we get.
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to the last paragraph.
Thinking 'I am good' or 'I am not good' today may only bring disadvantages. If we do not use that thought to pressure ourselves, we become full of ourselves instead.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: การคิดว่าเก่งหรือไม่เก่งในวันนี้ บางทีมีแต่ข้อเสีย ในเชิงหากไม่เอาไป "กดดันตัวเอง'' ก็ "หลงตัวเอง"
In English: Thinking about whether we are good or not good today may bring only drawbacks. If it does not pressure us, it makes us proud of ourselves.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(II)(a). ไม่มีคำว่าสายเกินไป เป็นประโยคในเชิง [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: 'There is no such thing as too late' is a sentence in the sense of...
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 1 of passage 2.
The writer calls it a line people use to comfort themselves. In the second paragraph he says it can be true in some cases, so it is a hopeful, positive line.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: เชิงคิดบวก
In English: Positive thinking.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(II)(b). คำว่า"มันสายไปแล้ว'' ทำให้รู้สึกว่า [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: The words 'it is already too late' make us feel that...
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 1 of passage 2.
We have wasted time and chances and wanted to go back and fix many things, but we could not because it was already too late.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: อยากย้อนไปแก้ไขอะไรตั้งมากมาย แต่ก็ทำไม่ได้
In English: We want to go back and fix so many things, but we cannot.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(II)(c). "ไม่สายไปที่จะเริ่มใหม่" หมายถึง [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: 'It is not too late to start again' means...
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 2 of passage 2.
The writer gives this as an example where the saying is true: what has passed has passed, and we can still begin again.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: หมายถึงที่ผ่านไปแล้วก็คือผ่านไปแล้ว เริ่มต้นใหม่ได้
In English: What is past is past, and we can begin anew.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(II)(d). "ไม่มีคำว่าสายเกินไป" ในแง่ลบ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: 'There is no such thing as too late' in the negative sense.
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 3 of passage 2.
If a person clings to the saying for everything, he never realises the chance he had and becomes careless, drifting through the days. Then he falls and comforts himself with the same line again.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: ก็ไร้ความรอบคอบ เรื่อยเปื่อยไปวัน ๆ
In English: It makes a person careless and drifting from day to day.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(II)(e). การยอมรับว่า “สายเกินไป'' จะเป็นอย่างไร [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The question is: What happens when we accept that something is 'too late'?
- It tests whether you can find one idea in the passage and write it as a short Thai answer.

Step 1: Find the lines in the passage Go to paragraph 5 of passage 2.
Accepting 'too late' for some things may make us more careful, help us see the value of time and chances, and help us understand starting afresh.
Copy the idea in a short, clear Thai phrase. Each question is worth 0.5 mark, so one clear phrase is enough.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: เห็นค่าเวลาและโอกาสมากขึ้น และเข้าใจการ “เริ่มใหม่'' ได้ดีขึ้น
In English: We see the value of time and chances more, and understand 'starting anew' better.

Step 3: Conclusion The answer matches the marking scheme and comes straight from the passage.

Quick Tip to Solve: Find the paragraph that matches the question words and answer in one short Thai phrase.

1(III)(a). III เขียนความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ อคติ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The task is to write the meaning of the word อคติ as used in passage 2.
- A good answer gives a short Thai meaning that fits the passage.

Step 1: Look at the word in the passage In passage 2: คงอคติเกินไปหากบอกว่าประโยคนี้ไม่ดีหรือไม่จริง, meaning 'It would be too biased to say this sentence is bad or untrue.'

Step 2: Write the meaning Meaning in Thai: ความลำเอียง
In English: bias, partiality (unfair leaning to one side).

Step 3: Conclusion The meaning of อคติ is: ความลำเอียง

Quick Tip to Solve: Read the sentence in passage 2 that holds the word, then write a short meaning in Thai.

1(III)(b). III เขียนความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ เจตนา [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The task is to write the meaning of the word เจตนา as used in passage 2.
- A good answer gives a short Thai meaning that fits the passage.

Step 1: Look at the word in the passage In passage 2: คำพูดย่อมขึ้นอยู่กับเจตนาและบริบทด้วย, meaning 'What is said also depends on the intention and the context.'

Step 2: Write the meaning Meaning in Thai: ความตั้งใจ
In English: intention, purpose.

Step 3: Conclusion The meaning of เจตนา is: ความตั้งใจ

Quick Tip to Solve: Read the sentence in passage 2 that holds the word, then write a short meaning in Thai.

1(III)(c). III เขียนความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ บริบท [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The task is to write the meaning of the word บริบท as used in passage 2.
- A good answer gives a short Thai meaning that fits the passage.

Step 1: Look at the word in the passage In passage 2 it sits next to เจตนา in the same sentence: the meaning of a saying depends on the intention and the context.

Step 2: Write the meaning Meaning in Thai: ถ้อยคำหรือข้อความแวดล้อมที่ช่วยให้เข้าใจความหมายของคำกระจ่างขึ้น
In English: context: the words or situation around a word that make its meaning clear.

Step 3: Conclusion The meaning of บริบท is: ถ้อยคำหรือข้อความแวดล้อมที่ช่วยให้เข้าใจความหมายของคำกระจ่างขึ้น

Quick Tip to Solve: Read the sentence in passage 2 that holds the word, then write a short meaning in Thai.

1(III)(d). III เขียนความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ ฝังหัว [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The task is to write the meaning of the word ฝังหัว as used in passage 2.
- A good answer gives a short Thai meaning that fits the passage.

Step 1: Look at the word in the passage In passage 2: แต่หากฝังหัวและปลอบตัวเองกับสิ่งเดิมว่าไม่สายเกินไปในทุกเรื่อง, meaning 'But if we keep this firmly in mind and comfort ourselves that it is never too late for everything...'

Step 2: Write the meaning Meaning in Thai: ปักใจเชื่อ
In English: to hold a belief firmly, to have an idea planted in the mind.

Step 3: Conclusion The meaning of ฝังหัว is: ปักใจเชื่อ

Quick Tip to Solve: Read the sentence in passage 2 that holds the word, then write a short meaning in Thai.

1(III)(e). III เขียนความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ ต่อต้าน [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The task is to write the meaning of the word ต่อต้าน as used in passage 2.
- A good answer gives a short Thai meaning that fits the passage.

Step 1: Look at the word in the passage In passage 2: ผลลัพธ์ที่ได้ก็คือยิ่งต่อต้านกัน, meaning 'the result is that they resist each other even more' (a teenager who was spoiled as a child and then scolded).

Step 2: Write the meaning Meaning in Thai: ไม่เห็นด้วย
In English: to oppose, to resist (to act against something).

Step 3: Conclusion The meaning of ต่อต้าน is: ไม่เห็นด้วย

Quick Tip to Solve: Read the sentence in passage 2 that holds the word, then write a short meaning in Thai.

Section B - Writing Expression (20 marks)

Section B carries 20 marks.

2. 2. Write a poem to express your impress about New Year Celebration. (by the prosody rule) (5 Marks)
จงแต่งคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพเกี่ยวกับการฉลองปีใหม่ ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ จำนวน ๒ บท (๕ คะแนน) [5 marks]

Solution:

Concept:

- You must write 2 stanzas (บท) of โคลงสี่สุภาพ (khlong si suphap) about New Year celebration.
- The marking scheme gives 1 mark for title and content as set, 2 marks for correct prosody and 2 marks for language use.

Step 1: Recall the rules of khlong si suphap Each stanza has 4 lines (บาท). A line has two parts: the first part has 5 syllables, and the second part has 2 syllables in lines 1, 2 and 3 and 4 syllables in line 4. Two optional filler syllables (สร้อย) may follow lines 1 and 3.
Tone-mark rules: ไม้เอก (mai ek) sits at position 4 of line 1, positions 2 and 6 of line 2, positions 3 and 7 of line 3, and positions 2 and 6 of line 4. ไม้โท (mai tho) sits at position 5 of line 1, position 7 of line 2, and positions 5 and 7 of line 4. A dead syllable may stand in for a mai ek position.
Rhyme links: the last word of line 1 rhymes with position 5 of line 2 (or line 3). The last word of line 2 rhymes with position 5 of line 4.

Step 2: Write the model poem (2 stanzas) Stanza 1:
ยินดีวันใหม่ให้ พรกัน
ทุกที่มีสุขสันต์ ต่างให้
รอยยิ้มที่จริงใจ แด่ท่าน
ปีใหม่นำสุขได้ ทั่วถ้วนทุกคน
Stanza 2:
ปีใหม่ขอเริ่มต้น ทำดี
ผู้ใหญ่สอนทุกที จดไว้
ตั้งใจที่จะเรียน ให้แน่
ฝันที่หวังจะได้ เกิดด้วยความเพียร
Idea: stanza 1 is about blessings and smiles at New Year. Stanza 2 is about good resolutions: do good, listen to elders, study hard, work with effort.

Step 3: Check the prosody of stanza 1 Line 1: ยิน ดี วัน ใหม่ ให้ | พร กัน. Position 4 ใหม่ (mai ek) and position 5 ให้ (mai tho). Correct.
Line 2: ทุก ที่ มี สุข สันต์ | ต่าง ให้. Position 2 ที่ (mai ek), position 6 ต่าง (mai ek), position 7 ให้ (mai tho). สันต์ rhymes with กัน. Correct.
Line 3: รอย ยิ้ม ที่ จริง ใจ | แด่ ท่าน. Position 3 ที่ (mai ek), position 7 ท่าน (mai ek). Correct.
Line 4: ปี ใหม่ นำ สุข ได้ | ทั่ว ถ้วน ทุก คน. Position 2 ใหม่ (mai ek), position 5 ได้ (mai tho), position 6 ทั่ว (mai ek), position 7 ถ้วน (mai tho). ได้ rhymes with ให้ at the end of line 2. Correct.

Step 4: Check the prosody of stanza 2 Line 1: ปี ใหม่ ขอ เริ่ม ต้น | ทำ ดี. เริ่ม (mai ek) at 4, ต้น (mai tho) at 5. ต้น also links to คน, the last word of stanza 1.
Line 2: ผู้ ใหญ่ สอน ทุก ที | จด ไว้. ใหญ่ (mai ek) at 2, จด (dead syllable for mai ek) at 6, ไว้ (mai tho) at

7. ที rhymes with ดี.
Line 3: ตั้ง ใจ ที่ จะ เรียน | ให้ แน่. ที่ (mai ek) at 3, แน่ (mai ek) at 7.
Line 4: ฝัน ที่ หวัง จะ ได้ | เกิด ด้วย ความ เพียร. ที่ (mai ek) at 2, ได้ (mai tho) at 5, เกิด (dead syllable for mai ek) at 6, ด้วย (mai tho) at 7. ได้ rhymes with ไว้.

Step 5: Conclusion A correct answer is a 2-stanza โคลงสี่สุภาพ on New Year with the tone marks and rhymes in the right places, as in the model poem above.

Quick Tip to Solve: Write 2 stanzas of khlong si suphap. Fix the mai ek and mai tho positions first, then add the rhyme links.

3. 3. Write an essay on "How to using Chatgpt to your advantage in learning" in about 150 - 200 words. (5 Marks)
เขียนเรียงความ เรื่อง "การใช้ Chatgpt ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน'' ประมาณ ๑๕๐-๒๐๐ คำ (๕ คะแนน) [5 marks]

Solution:

Concept:

- Write an essay of about 150 to 200 Thai words on how a student can use Chatgpt to gain an advantage in learning.
- Marks from the scheme: introduction 0.5, body 3 (purpose, interesting content within the topic, correct essay method), conclusion 0.5, correct and suitable language 1.

Step 1: Plan the essay Introduction: say what Chatgpt is and why students use it, in an inviting way.
Body: three uses (explain lessons, plan writing, practise language) and one warning (check facts, do not copy).
Conclusion: a short summary and a thought to leave with the reader.

Step 2: Model essay การใช้ Chatgpt ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน
ปัจจุบันเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเรามากขึ้น หนึ่งในเครื่องมือที่นักเรียนรู้จักกันดีคือ Chatgpt ซึ่งสามารถตอบคำถามและอธิบายเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว หากนักเรียนใช้อย่างถูกวิธีก็จะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนอย่างมาก ประการแรก นักเรียนสามารถใช้ Chatgpt ช่วยอธิบายบทเรียนที่ไม่เข้าใจ เช่น ขอให้ยกตัวอย่างหรืออธิบายด้วยคำที่ง่ายขึ้น ประการที่สอง ใช้ช่วยวางโครงเรื่องก่อนเขียนเรียงความ แต่ต้องเรียบเรียงถ้อยคำด้วยตนเอง ประการที่สาม ใช้ฝึกภาษา เช่น ให้ช่วยตรวจคำผิดหรือตั้งคำถามทบทวนก่อนสอบ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ได้อาจไม่ถูกต้องเสมอไป จึงควรตรวจสอบกับหนังสือเรียนหรือครูทุกครั้ง และไม่ควรคัดลอกคำตอบไปส่งเป็นงานของตนเอง
โดยสรุป Chatgpt เปรียบเสมือนผู้ช่วยที่คอยแนะนำเรา หากนักเรียนใช้ด้วยความซื่อสัตย์และรู้จักคิดวิเคราะห์ ก็จะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Step 3: Check against the marking scheme Introduction present (0.5). Body gives a clear purpose, interesting points and follows essay layout with paragraphs (3). Conclusion sums up and gives a thought (0.5). Language is correct and polite (1).
Length is about 160 Thai words, inside the 150 to 200 limit.

Step 4: Conclusion A complete essay with introduction, body and conclusion, in 150 to 200 Thai words, as in the model essay above.

Quick Tip to Solve: Plan three blocks: introduction, body with three uses and one warning, short conclusion. Keep to 150-200 words.

4. 4. Write a formal letter to grandparent about your new school . Make sure the details on the envelope are filled correctly. (5 Marks)
ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงคุณตาคุณยายเล่าเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนใหม่ พร้อมจ่าหน้าซองจดหมายให้ถูกต้อง (๕ คะแนน) [5 marks]

Solution:

Concept:

- Write a formal letter to your grandparents about your new school, and also write the details on the envelope.
- Marks: 1 for the envelope (sender and receiver correct), 1 for correct and complete letter format, 2 for content that answers who, what, where, how and when, and 1 for suitable and clean language.

Step 1: Plan the parts of the letter Sender address and date at the top right. Salutation: กราบเรียน plus the grandparents. Opening greeting and wish for health. Body: the new school, its place, teachers, friends, activities and your feeling. Closing wish and a polite ending with the writer's name.
Use polite particles such as ค่ะ or ครับ and the pronoun หนู or ผม.

Step 2: Model letter บ้านเลขที่ 12 ถนนพระราม 9 เขตห้วยขวาง
กรุงเทพมหานคร 10310
3 พฤศจิกายน 2569

กราบเรียน คุณตาและคุณยายที่เคารพรัก

หนูขอกราบสวัสดีคุณตาและคุณยาย หนูหวังว่าคุณตาและคุณยายคงสบายดีและมีสุขภาพแข็งแรงนะคะ
หนูมีเรื่องมาเล่าเกี่ยวกับโรงเรียนใหม่ของหนู
เมื่อต้นเดือนที่ผ่านมา หนูได้เข้าเรียนที่โรงเรียนใหม่ในกรุงเทพมหานคร โรงเรียนนี้ตั้งอยู่ไม่ไกลจากบ้าน มีอาคารเรียนสะอาดและห้องสมุดขนาดใหญ่ ครูทุกท่านใจดีและเอาใจใส่นักเรียนมาก เพื่อนใหม่ก็เป็นมิตรและชวนหนูไปทำกิจกรรมชมรมด้วย ตอนแรกหนูรู้สึกประหม่า แต่ตอนนี้หนูเริ่มคุ้นเคยและมีความสุขกับการเรียนแล้ว
ช่วงปิดเทอมหนูอยากพาคุณตาและคุณยายมาเยี่ยมชมโรงเรียน และอยากฟังเรื่องเล่าเก่า ๆ ของคุณตาและคุณยายด้วยค่ะ ขอให้คุณตาและคุณยายรักษาสุขภาพนะคะ

ด้วยความรักและเคารพอย่างสูง
หลานรัก
ด.ญ. สมใจ ใจดี

Step 3: Model envelope ผู้ส่ง: ด.ญ. สมใจ ใจดี บ้านเลขที่ 12 ถนนพระราม 9 เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310
ผู้รับ: กราบเรียน คุณตาสมชาย และคุณยายสมศรี รักไทย บ้านเลขที่ 45 หมู่ 3 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000
On a Thai envelope the sender goes at the top left and the receiver in the middle to the right, with the postcode last.

Step 4: Check against the marking scheme Envelope has both sender and receiver (1). Letter has address, date, salutation, body and closing (1). The body tells who (the writer), what (new school), where (Bangkok), how (teachers, friends, club) and when (early this month) (2). Language is polite and clean (1).

Step 5: Conclusion A formal Thai letter with correct format and an envelope with sender and receiver, as in the model above.

Quick Tip to Solve: Use the formal letter form for elders. Fill both sender and receiver on the envelope.

5. 5. Writing outline of a Project "Thai idioms in regional dialects. (5 Marks)
ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนโครงร่างของโครงการเกี่ยวสำนวนไทยในภาษาถิ่น (๕ คะแนน) [5 marks]

Solution:

Concept:

- Write the outline of a project on Thai idioms in regional dialects. The marking scheme says the project is divided into 3 phases (1 mark), has 8 steps in total (2 marks), and the content is related and matches the topic (2 marks).
- The phases are: phase 1, design and write the outline of the project; phase 2, carry out the project step by step; phase 3, report the results.

Step 1: Decide how to spread 8 steps over 3 phases Phase 1 has 2 steps (choose the topic and make the plan). Phase 2 has 4 steps (research, interviews, interpreting and sorting). Phase 3 has 2 steps (write the report and present it).

Step 2: Model outline ชื่อโครงการ: สำนวนไทยในภาษาถิ่น
ระยะที่ ๑ การออกแบบ และเขียนเค้าโครงของโครงการ
ขั้นตอนที่ ๑ เลือกหัวข้อและตั้งชื่อโครงการ กำหนดจุดประสงค์ว่าต้องการรู้จักสำนวนไทยในภาษาถิ่นเหนือ อีสาน และใต้
ขั้นตอนที่ ๒ วางแผนและเขียนเค้าโครง ได้แก่ ขอบเขต เวลา ผู้รับผิดชอบ และเครื่องมือเก็บข้อมูล
ระยะที่ ๒ การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนในการทำโครงงาน
ขั้นตอนที่ ๓ ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต และห้องสมุด
ขั้นตอนที่ ๔ สัมภาษณ์ผู้รู้หรือผู้สูงอายุในท้องถิ่นเพื่อเก็บสำนวนที่ใช้จริง
ขั้นตอนที่ ๕ แปลความหมายและเทียบกับสำนวนไทยกลาง
ขั้นตอนที่ ๖ จัดหมวดหมู่สำนวนตามภาคและตามเรื่อง
ระยะที่ ๓ การรายงานผลการปฏิบัติ
ขั้นตอนที่ ๗ เรียบเรียงรายงานพร้อมรูปภาพและตัวอย่างประโยค
ขั้นตอนที่ ๘ นำเสนอผลงานต่อครูและเพื่อน แล้วสรุปผลและข้อเสนอแนะ

Step 3: Check against the marking scheme Three phases are shown (1). The steps are numbered 1 to 8 (2). Every step relates to idioms in regional dialects (2).

Step 4: Conclusion A 3-phase project outline with 8 related steps, as in the model above.

Quick Tip to Solve: Make 3 phases with 8 numbered steps in total, all about Thai idioms in regional dialects.

Section C - Applied Grammar (30 marks)

Section C carries 30 marks.

6(i). 6. Write the meaning of word stress from the giving sentences. 6(Questions) x 0.5(mark) = 3 Marks
จงเขียนความหมายจากข้อความที่กำหนดให้ (๖ x ๐.๕ = ๓ คะแนน)
(i) เขาให้มาแล้ว [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: He has given (something) already.
- The task: Say what each sentence means when the bold words carry the stress.

Step 1: Recall the rule In spoken Thai the speaker presses harder on the word that carries the main

message. Stress also shows how words group together, so the same letters can be read as a verb, a noun or a name depending on where the stress falls. The bold words in the sentence show where the stress sits.

Step 2: Apply the rule to this item Stress falls on ให้ (give) and แล้ว (already). When ให้ is stressed it is the main verb 'to give', and the thing given is understood from context. So the sentence says that he gave things and they have come.

Step 3: Conclusion เขาให้ของมาแล้ว (He has already given things (they have come).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

6(ii). (ii) เขาให้มาแล้ว [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: He has already allowed (someone) to come.
- The task: Say what each sentence means when the bold words carry the stress.

Step 1: Recall the rule In spoken Thai the speaker presses harder on the word that carries the main message. Stress also shows how words group together, so the same letters can be read as a verb, a noun or a name depending on where the stress falls. The bold words in the sentence show where the stress sits.

Step 2: Apply the rule to this item Stress now falls on มาแล้ว (have come). The stressed word is the main verb, so ให้ becomes a helper that means 'let' or 'allow'. The sentence says that he permitted the coming.

Step 3: Conclusion เขาอนุญาตให้มาแล้ว (He has already allowed (someone) to come.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

6(iii). (iii) ตาน้องเจ็บ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The boy named Nong Jeb.
- The task: Say what each sentence means when the bold words carry the stress.

Step 1: Recall the rule In spoken Thai the speaker presses harder on the word that carries the main message. Stress also shows how words group together, so the same letters can be read as a verb, a noun or a name depending on where the stress falls. The bold words in the sentence show where the stress sits.

Step 2: Apply the rule to this item Stress falls on น้องเจ็บ, so these two syllables bind into one unit, a name. ตา in front is a light title for a boy. The phrase therefore names a boy called Nong Jeb.

Step 3: Conclusion เด็กผู้ชายที่ชื่อน้องเจ็บ (A boy whose name is Nong Jeb.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

6(iv). (iv) ตาน้องเจ็บ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The eye, or the grandfather, of the person named Nong Jeb.
- The task: Say what each sentence means when the bold words carry the stress.

Step 1: Recall the rule In spoken Thai the speaker presses harder on the word that carries the main message. Stress also shows how words group together, so the same letters can be read as a verb, a noun or a name depending on where the stress falls. The bold words in the sentence show where the stress sits.

Step 2: Apply the rule to this item Now the stress is on ตา and เจ็บ. With the stress on ตา, the phrase is read with ตา as a noun by itself: the eye (ดวงตา) or the maternal grandfather (คุณตา). The key reads the rest, น้องเจ็บ, as the name of the person it belongs to.

Step 3: Conclusion ดวงตา หรือคุณตาของคนชื่อน้องเจ็บ (The eye, or the grandfather, of the person named Nong Jeb.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

6(v). (v) น้ำมันหมดแล้ว [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The (plain) water has run out.
- The task: Say what each sentence means when the bold words carry the stress.

Step 1: Recall the rule In spoken Thai the speaker presses harder on the word that carries the main message. Stress also shows how words group together, so the same letters can be read as a verb, a noun or a name depending on where the stress falls. The bold words in the sentence show where the stress sits.

Step 2: Apply the rule to this item Stress falls on น้ำ alone. So น้ำ is read as the single word 'water' and มันหมดแล้ว as 'it has run out'. The meaning is plain water.

Step 3: Conclusion น้ำเปล่า (Plain water (the water has run out).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

6(vi). (vi) น้ำมันหมดแล้ว [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The oil (fuel) has run out.
- The task: Say what each sentence means when the bold words carry the stress.

Step 1: Recall the rule In spoken Thai the speaker presses harder on the word that carries the main message. Stress also shows how words group together, so the same letters can be read as a verb, a noun or a name depending on where the stress falls. The bold words in the sentence show where the stress sits.

Step 2: Apply the rule to this item Stress falls on both syllables น้ำมัน, so they bind into one compound word meaning oil or fuel. The sentence says that the oil has run out.

Step 3: Conclusion น้ำมัน (Oil / fuel (the oil has run out).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

7(i). 7. Rearrange the following words to form meaningful sentences. 3(Questions) x 1(mark) = 3 Marks

จงเรียบเรียงประโยคให้สมบูรณ์ (๓ x ๑ = ๓)

(i) ทำสัปดาห ละ ๓ ครั้ง /จะเปนการออกกำลังกายที่มีผลดีตอหัวใจคุณมากที่สุด”/ “กอนออกกำลังกายควรยืดหยุนรางกายป
๕-๑๐ นาที/ และออกกำลังครั้งละ ๓๐ นาทีเปนอยางนอย [1 mark]

Solution:

Concept:

- The task: put the slash-separated parts in an order that gives one meaningful sentence.
- Parts: (a) do it 3 times a week; (b) will be the exercise best for your heart; (c) 'before exercising you should stretch the body about 5-10 minutes; (d) and exercise 30 minutes at a time at least.

Step 1: Find the order Start with the part that has the opening quotation mark: it begins the quoted advice. It is followed by the second action joined with และ. Then comes the frequency, and the part with the closing quotation mark and the result clause is last.

Step 2: Write the full sentence Answer: “กอนออกกำลังกายควรยืดหยุนรางกายประมาณ ๕-๑๐ นาที/ และออกกำลังครั้งละ ๓๐ นาทีเปนอยางนอย/ ทำสัปดาห ละ ๓ ครั้ง /จะเปนการออกกำลังกายที่มีผลดีตอหัวใจคุณมากที่สุด”
In English: “Before exercising you should stretch the body for about 5-10 minutes, and exercise for at least 30 minutes each time, doing it 3 times a week, will be the exercise that does your heart the most good.”
Note: the paper prints some words without tone marks. The standard spelling would be เป็น, ต่อ, ได้, ก่อน and so on.

Step 3: Conclusion The parts are joined in the order shown above to make a complete sentence.

Quick Tip to Solve: Find the part that opens the sentence, then follow the conjunctions to the end.

7(ii). (ii) แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ/จะไดตระหนักถึงความจำเปนในการปรับเปลี่ยน/ให้ดำเนินควบคูไปกับการรักษา/ถ
และฟนฟูคุณภาพสิ่งแวดลอม [1 mark]

Solution:

Concept:

- The task: put the slash-separated parts in an order that gives one meaningful sentence.
- Parts: (a) the way of economic development; (b) will realise the need for change; (c) to run side by side with protecting; (d) although at present many agencies; (e) and restoring the quality of the environment.

Step 1: Find the order The conjunction part ถึงแมวา... opens the sentence, and its subject หลายหนวยงาน (many agencies) is followed by its verb phrase จะไดตระหนัก... (will realise). The object แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ comes next, then ให้ดำเนินควบคูไปกับการรักษา, and และฟนฟู... closes the list.

Step 2: Write the full sentence Answer: ถึงแมวาขณะนี้หลายหนวยงาน/จะไดตระหนักถึงความจำเปนในการปรับเปลี่ยน/แนวทางก
In English: Although at present many agencies will realise the need to change the way of economic development so that it runs side by side with protection and the restoring of the quality of the environment.

Note: the paper prints some words without tone marks. The standard spelling would be เป็น, ต่อ, ได้, ก่อน and so on.

Step 3: Conclusion The parts are joined in the order shown above to make a complete sentence.

Quick Tip to Solve: Find the part that opens the sentence, then follow the conjunctions to the end.

7(iii). **(iii) อันดับ 1 ตองปลูกฝงและสรางจิตสำนึกเรื่องความ ซื่อสัตย สุจริต/เมื่อถามวาทำอยางไร/และสรางคานิยมที่ถูกตองอยางตอเนื่องสม่ำเสมอ/ตั้งแตวัยเยาว การรณรงค /จึงจะแกการทุจริตคอรัปชั่นได้ผล คือ** [1 mark]

Solution:

Concept:

- The task: put the slash-separated parts in an order that gives one meaningful sentence.
- Parts: (a) first of all one must instil and build a sense of honesty; (b) when asked what to do; (c) and build correct values steadily; (d) from childhood, campaigning; (e) so that fighting corruption works, namely.

Step 1: Find the order The sentence starts with the question clause เมื่อถามวาทำอยางไร, then the goal จึงจะแกการทุจริตคอรัปชั่นได้ผล คือ (namely). After คือ comes the answer: first, instil honesty; then from childhood, campaigning; last, building correct values steadily with และ.

Step 2: Write the full sentence Answer: เมื่อถามวาทำอยางไร/ จึงจะแกการทุจริตคอรัปชั่นได้ผล คือ/ อันดับ 1 ตองปลูกฝงและสรางจิตสำนึกเรื่องความ ซื่อสัตย สุจริต/ตั้งแตวัยเยาว การรณรงค /และสรางคานิยมที่ถูกตองอยางตอเนื่องสม่ำเสมอ
In English: When asked what to do for the fight against corruption to work, the answer is: first, instil and build a sense of honesty from childhood, campaign, and build correct values steadily.
Note: the paper prints some words without tone marks. The standard spelling would be เป็น, ต่อ, ได้, ก่อน and so on.

Step 3: Conclusion The parts are joined in the order shown above to make a complete sentence.

Quick Tip to Solve: Find the part that opens the sentence, then follow the conjunctions to the end.

8(i). **8. Define the type of conjunction from the following sentences. 6(Questions) x 0.5(mark) = 3 Marks**

จงเขียนประเภทของของคำสันธานจากข้อความที่กำหนดให้ (๖ x ๐.๕ = ๓ คะแนน)

(i) พออ่านหนังสือเสร็จก็เข้านอน [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: As soon as (he) finished reading the book, (he) went to bed.
- The task: Name the type of conjunction in each sentence.

Step 1: Recall the rule A conjunction (สันธาน) joins two clauses. Thai grammar sorts conjunctions by the link they make: ideas that go along together (such as และ or พอ...ก็), ideas in contrast (แต่, ถึง...แต่), a reason and its result (เพราะฉะนั้น, ดังนั้น) and a choice between two things (หรือ, มิฉะนั้น).

Step 2: Apply the rule to this item The joining pair is พอ...ก็ (as soon as ... then). It links two actions that follow one after the other in the same direction, with no clash and no reason given. So it joins ideas that go along together.

Step 3: Conclusion เชื่อมใจความที่คล้อยตามกัน (Joins ideas that go along together.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

8(ii). **(ii) ถึงเขาจะโกรธแต่ฉันก็ไม่กลัว** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Even though he will be angry, I am not afraid.
- The task: Name the type of conjunction in each sentence.

Step 1: Recall the rule A conjunction (สันธาน) joins two clauses. Thai grammar sorts conjunctions by the link they make: ideas that go along together (such as และ or พอ...ก็), ideas in contrast (แต่, ถึง...แต่), a reason and its result (เพราะฉะนั้น, ดังนั้น) and a choice between two things (หรือ, มิฉะนั้น).

Step 2: Apply the rule to this item The pair is ถึง...แต่ (even though ... but). The second part goes against what the first part leads us to expect (anger should make me afraid). So it joins ideas that clash.

Step 3: Conclusion เชื่อมใจความที่ขัดแย้งกัน (Joins ideas that clash (contrast).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

8(iii). **(iii) ฉันกลัวรถติดเพราะฉะนั้นฉันจึงออกจากบ้านแต่เช้า** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: I fear traffic jams, therefore I leave home early.
- The task: Name the type of conjunction in each sentence.

Step 1: Recall the rule A conjunction (สันธาน) joins two clauses. Thai grammar sorts conjunctions by the link they make: ideas that go along together (such as และ or พอ...ก็), ideas in contrast (แต่, ถึง...แต่), a reason and its result (เพราะฉะนั้น, ดังนั้น) and a choice between two things (หรือ, มิฉะนั้น).

Step 2: Apply the rule to this item The joining word is เพราะฉะนั้น (therefore). The first part (fear of traffic) is the reason and the second part (leaving early) is the result. So it joins a reason to its result.

Step 3: Conclusion เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผล (Joins a reason to its result.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

8(iv). **(iv) เธอต้องทำงานมิฉะนั้นเธอจะถูกไล่ออก** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: You must work, otherwise you will be dismissed.
- The task: Name the type of conjunction in each sentence.

Step 1: Recall the rule A conjunction (สันธาน) joins two clauses. Thai grammar sorts conjunctions by the link they make: ideas that go along together (such as และ or พอ...ก็), ideas in contrast (แต่, ถึง...แต่), a reason and its result (เพราะฉะนั้น, ดังนั้น) and a choice between two things (หรือ, มิฉะนั้น).

Step 2: Apply the rule to this item The joining word is มิฉะนั้น (otherwise). It offers two paths: work, or be dismissed. So it joins ideas that give a choice of one or the other.

Step 3: Conclusion เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง (Joins ideas that give a choice of one of the two.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

8(v). (v) เขาอยากมีเงินแต่ไม่ทำงาน [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: He wants to have money but does not work.
- The task: Name the type of conjunction in each sentence.

Step 1: Recall the rule A conjunction (สันธาน) joins two clauses. Thai grammar sorts conjunctions by the link they make: ideas that go along together (such as และ or พอ...ก็), ideas in contrast (แต่, ถึง...แต่), a reason and its result (เพราะฉะนั้น, ดังนั้น) and a choice between two things (หรือ, มิฉะนั้น).

Step 2: Apply the rule to this item The joining word is แต่ (but). Wanting money should lead to working, yet he does not work. The two parts pull against each other, so it joins ideas that clash.

Step 3: Conclusion เชื่อมใจความที่ขัดแย้งกัน (Joins ideas that clash (contrast).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

8(vi). (vi) เขาไว้ใจเราให้ทำงานนี้เพราะฉะนั้น [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: He trusts us to do this work, therefore...
- The task: Name the type of conjunction in each sentence.

Step 1: Recall the rule A conjunction (สันธาน) joins two clauses. Thai grammar sorts conjunctions by the link they make: ideas that go along together (such as และ or พอ...ก็), ideas in contrast (แต่, ถึง...แต่), a reason and its result (เพราะฉะนั้น, ดังนั้น) and a choice between two things (หรือ, มิฉะนั้น).

Step 2: Apply the rule to this item The sentence ends with เพราะฉะนั้น (therefore). That word always points from a reason to a result. Here the reason is that he trusts us, and the result part follows after the word. So it joins a reason to its result.

Step 3: Conclusion เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผล (Joins a reason to its result.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

9(i). 9. Select the word expressive from the given messages. 6(Questions) x 0.5(mark) = 3 Marks
จงเลือกคำให้ตรงกับเสียงของข้อความต่อไปนี้ (๖ x ๐.๕ = ๓ คะแนน)
กระหนุงกระหนิง กระจุ๋มกระจิ๋ม เหง่งหง่าง แพรวพราวตา อิ่มเอิบ หยับๆ
(i) แสงเพชร [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The light of a diamond.
- The task: Choose the expressive word from the list that fits each sentence.

Step 1: Recall the rule Expressive words in Thai are often doubled or rhymed words that paint a picture of a sound, a look or a movement, such as เหง่งหง่าง for a bell. You match each word from the list to the sound or look that the sentence describes.

Step 2: Apply the rule to this item A diamond throws back sparkling light. แพรวพราวตา means sparkling, dazzling to the eyes, so it fits the picture of light from a gem.

Step 3: Conclusion แพรวพราวตา (Sparkling, dazzling to the eyes.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

9(ii). (ii) เห็นเพื่อน ๒ เดินคุยกันมา [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Seeing two friends walking along, chatting.
- The task: Choose the expressive word from the list that fits each sentence.

Step 1: Recall the rule Expressive words in Thai are often doubled or rhymed words that paint a picture of a sound, a look or a movement, such as เหง่งหง่าง for a bell. You match each word from the list to the sound or look that the sentence describes.

Step 2: Apply the rule to this item กระหนุงกระหนิง describes two people talking closely and in a friendly, murmuring way as they go. That matches two friends walking and chatting together.

Step 3: Conclusion กระหนุงกระหนิง (Chatting closely and cosily together.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

9(iii). (iii) เสียงระฆังดัง [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The sound of a bell ringing.
- The task: Choose the expressive word from the list that fits each sentence.

Step 1: Recall the rule Expressive words in Thai are often doubled or rhymed words that paint a picture of a sound, a look or a movement, such as เหง่งหง่าง for a bell. You match each word from the list to the sound or look that the sentence describes.

Step 2: Apply the rule to this item เหง่งหง่าง imitates the ringing of a big bell or gong. The sentence names a sound, so we choose the sound word.

Step 3: Conclusion เหง่งหง่าง (The ringing of a bell (a sound word).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

9(iv). (iv) อวบอูม ..... เหมือนอึ่งอ่าง [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Plump and ..... like a frog (a toad-like frog).
- The task: Choose the expressive word from the list that fits each sentence.

Step 1: Recall the rule Expressive words in Thai are often doubled or rhymed words that paint a picture of a sound, a look or a movement, such as เหง่งหง่าง for a bell. You match each word from the list to the sound or look that the sentence describes.

Step 2: Apply the rule to this item The blank describes the look of a plump, well-fed, glowing body, like a round frog. อิ่มเอิบ means full and glowing with contentment, and it pairs with อวบอูม in the same description.

Step 3: Conclusion อิ่มเอิบ (Full and glowing (looking well-fed and content).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

9(v). (v) เด็กคนนี้หน้าตาน่ารัก [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: This child has a cute face.
- The task: Choose the expressive word from the list that fits each sentence.

Step 1: Recall the rule Expressive words in Thai are often doubled or rhymed words that paint a picture of a sound, a look or a movement, such as เหง่งหง่าง for a bell. You match each word from the list to the sound or look that the sentence describes.

Step 2: Apply the rule to this item กระจุ๋มกระจิ๋ม describes something small, neat and cute. A child's cute small face fits it.

Step 3: Conclusion กระจุ๋มกระจิ๋ม (Small, neat and cute.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

9(vi). **(vi) คุณยายนั่งหยุกหยิกเคี้ยวหมาก** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Grandmother sits fidgeting and chewing betel.
- The task: Choose the expressive word from the list that fits each sentence.

Step 1: Recall the rule Expressive words in Thai are often doubled or rhymed words that paint a picture of a sound, a look or a movement, such as เหง่งหง่าง for a bell. You match each word from the list to the sound or look that the sentence describes.

Step 2: Apply the rule to this item หยับๆ imitates the quick repeated motion of a mouth chewing. Chewing betel is exactly that kind of small repeated movement.

Step 3: Conclusion หยับๆ (The quick repeated motion of chewing.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

10(i). **10. State whether the sentences form from the sentences below. 6(Questions) x 0.5(mark) = 3 Marks**
จากประโยคที่กำหนดเป็นประโยคอะไร (๖ x ๐.๕ = ๓ คะแนน)
(i) เราควรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: We should put the common good first.
- The task: Say what kind of sentence it is.

Step 1: Recall the rule Thai sentences are named by their purpose: statement (บอกเล่า), negative statement (ปฏิเสธ), question (คำถาม), negative question (สอบถามปฏิเสธ), command or request (คำสั่ง) and negative command (คำสั่งปฏิเสธ). Look for question words such as ไหม and ทำไม, negative words such as ไม่ and อย่า, and command words such as นะ.

Step 2: Apply the rule to this item It gives an opinion and asks nothing and orders nothing. It has no negative word. So it is a plain statement.

Step 3: Conclusion บอกเล่า (Statement.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

10(ii). **(ii) เราไม่ได้พบกันนานแล้ว** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: We have not met for a long time.
- The task: Say what kind of sentence it is.

Step 1: Recall the rule Thai sentences are named by their purpose: statement (บอกเล่า), negative statement (ปฏิเสธ), question (คำถาม), negative question (สอบถามปฏิเสธ), command or request (คำสั่ง) and negative command (คำสั่งปฏิเสธ). Look for question words such as ไหม and ทำไม, negative words such as ไม่ and อย่า, and command words such as นะ.

Step 2: Apply the rule to this item It states a fact and contains the negative ไม่ได้. It does not ask

anything. So it is a negative statement.

Step 3: Conclusion ปฏิเสธ (Negative statement.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

10(iii). (iii) น้อยส่งข่าวมาบ้างไหม [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Has Noi sent any news?
- The task: Say what kind of sentence it is.

Step 1: Recall the rule Thai sentences are named by their purpose: statement (บอกเล่า), negative statement (ปฏิเสธ), question (คำถาม), negative question (สอบถามปฏิเสธ), command or request (คำสั่ง) and negative command (คำสั่งปฏิเสธ). Look for question words such as ไหม and ทำไม, negative words such as ไม่ and อย่า, and command words such as นะ.

Step 2: Apply the rule to this item The particle ไหม at the end asks a yes or no question. There is no negative word. So it is a question.

Step 3: Conclusion คำถาม (Question.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

10(iv). (iv) ทำไมวันนี้เขาไม่มาทำงาน [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Why has he not come to work today?
- The task: Say what kind of sentence it is.

Step 1: Recall the rule Thai sentences are named by their purpose: statement (บอกเล่า), negative statement (ปฏิเสธ), question (คำถาม), negative question (สอบถามปฏิเสธ), command or request (คำสั่ง) and negative command (คำสั่งปฏิเสธ). Look for question words such as ไหม and ทำไม, negative words such as ไม่ and อย่า, and command words such as นะ.

Step 2: Apply the rule to this item It asks something with ทำไม (why) and also holds the negative ไม่. So it is a question that is also negative, a negative question.

Step 3: Conclusion สอบถามปฏิเสธ (Negative question.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

10(v). **(v) ไปส่งน้องให้ถึงบ้านนะ** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Go and see your younger sibling home, will you?
- The task: Say what kind of sentence it is.

Step 1: Recall the rule Thai sentences are named by their purpose: statement (บอกเล่า), negative statement (ปฏิเสธ), question (คำถาม), negative question (สอบถามปฏิเสธ), command or request (คำสั่ง) and negative command (คำสั่งปฏิเสธ). Look for question words such as ไหม and ทำไม, negative words such as ไม่ and อย่า, and command words such as นะ.

Step 2: Apply the rule to this item It tells someone to do something. The ending particle นะ softens the order into a request. There is no negative word. So it is a command (or request).

Step 3: Conclusion คำสั่ง (Command / request.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

10(vi). **(vi) อย่าจอดรถขวางประตู** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Do not park the car blocking the door.
- The task: Say what kind of sentence it is.

Step 1: Recall the rule Thai sentences are named by their purpose: statement (บอกเล่า), negative statement (ปฏิเสธ), question (คำถาม), negative question (สอบถามปฏิเสธ), command or request (คำสั่ง) and negative command (คำสั่งปฏิเสธ). Look for question words such as ไหม and ทำไม, negative words such as ไม่ and อย่า, and command words such as นะ.

Step 2: Apply the rule to this item It tells someone not to do something. อย่า (do not) is the negative command word. So it is a negative command.

Step 3: Conclusion คำสั่งปฏิเสธ (Negative command.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

11(i). **11. Correct the consonant blends from the given phrase. 6(Questions) x 0.5(mark) = 3 Marks**
จากวลีที่กำหนดให้จงเขียนคำที่ถูกต้อง (๖ x ๐.๕ = ๓ คะแนน)
(i) นิดใช้คีมทาหน้ายี่ห้ออะไร [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Which brand does Nid use to put on her face?
- The task: Correct the misspelt word that should have a consonant blend.

Step 1: Recall the rule A consonant blend (อักษรควบกล้ำ) is two consonants said together as one sound, with ร ล or ว as the second letter, for example ครีม, พลัด, ปรับปรุง. In each printed sentence one blend has lost its second letter, so you must restore it.

Step 2: Apply the rule to this item The printed word คีม means pliers, which nobody puts on the face. The thing you put on the face is ครีม (cream), which has the blend ครี. So the corrected word is ครีม.

Step 3: Conclusion ครีม (Cream (the sentence becomes: นิดใช้ครีมทาหน้ายี่ห้ออะไร).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

11(ii). (ii) เมื่อวานฉันนั่งรถเมล์ไปที่บางพัด [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Yesterday I took the bus to Bang Phat.
- The task: Correct the misspelt word that should have a consonant blend.

Step 1: Recall the rule A consonant blend (อักษรควบกล้ำ) is two consonants said together as one sound, with ร ล or ว as the second letter, for example ครีม, พลัด, ปรับปรุง. In each printed sentence one blend has lost its second letter, so you must restore it.

Step 2: Apply the rule to this item บางพัด is not the place name. The district in Bangkok is บางพลัด (Bang Phlat), which has the blend พล. So the missing letter is ล.

Step 3: Conclusion บางพลัด (Bang Phlat (a district in Bangkok).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

11(iii). (iii) ที่ตลาดพูมีขาหมูชิ้นซื่อว่าอร่อยมาก [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: At the Phu market there is a famous pork leg dish that is very tasty.
- The task: Correct the misspelt word that should have a consonant blend.

Step 1: Recall the rule A consonant blend (อักษรควบกล้ำ) is two consonants said together as one sound, with ร ล or ว as the second letter, for example ครีม, พลัด, ปรับปรุง. In each printed sentence one blend has lost its second letter, so you must restore it.

Step 2: Apply the rule to this item ตลาดพู is wrong. The market area is ตลาดพลู (Talat Phlu), with the blend พล. So the missing letter is ล.

Step 3: Conclusion ตลาดพลู (Talat Phlu (a market area).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

11(iv). (iv) อุตส่าห์มาเที่ยวที่ไหนได้ปิดปับปุง [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: I made the effort to come for a trip, but it turns out to be closed for upgrading.
- The task: Correct the misspelt word that should have a consonant blend.

Step 1: Recall the rule A consonant blend (อักษรควบกล้ำ) is two consonants said together as one sound, with ร ล or ว as the second letter, for example ครีม, พลัด, ปรับปรุง. In each printed sentence one blend has lost its second letter, so you must restore it.

Step 2: Apply the rule to this item ปับปุง is wrong. The word meaning to renovate or improve is ปรับปรุง, with two blends: ปร and ปร. So both missing letters are ร.

Step 3: Conclusion ปรับปรุง (To renovate or improve (ปิดปรับปรุง = closed for renovation).)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

11(v). (v) นริศเฟี่ยงหญ้าไปใกล้ๆ กระต่ายหน่อย [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Narit, throw some grass close to the rabbit, please.
- The task: Correct the misspelt word that should have a consonant blend.

Step 1: Recall the rule A consonant blend (อักษรควบกล้ำ) is two consonants said together as one sound, with ร ล or ว as the second letter, for example ครีม, พลัด, ปรับปรุง. In each printed sentence one blend has lost its second letter, so you must restore it.

Step 2: Apply the rule to this item เฟี่ยง is wrong. The word for fling or throw is เขวี้ยง, with the blend ขว. Here the blend is ขว, a consonant followed by ว.

Step 3: Conclusion เขวี้ยง (To fling or throw.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

11(vi). (vi) พรุ่งนี้เราสัญญาว่าจะนำเงินมาคืนไม่บิดพริ้วแน่นอน [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Tomorrow I promise to bring the money back without going back on it.
- The task: Correct the misspelt word that should have a consonant blend.

Step 1: Recall the rule A consonant blend (อักษรควบกล้ำ) is two consonants said together as one sound, with ร ล or ว as the second letter, for example ครีม, พลัด, ปรับปรุง. In each printed sentence one blend has lost its second letter, so you must restore it.

Step 2: Apply the rule to this item บิดพริ้ว is wrong. The word meaning to go back on one's word is บิดพลิ้ว, with the blend พล. So the missing letter is ล, not ร.

Step 3: Conclusion บิดพลิ้ว (To go back on a promise.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

12(i). 12. From the PALI/SANSKRIT words change to Thai sound from the given words. 6(Questions) x 0.5(mark) = 3 Marks
จากคำบาลี สันสฤต เขียนเป็นคำอ่านภาษาไทย (๖ x ๐.๕ = ๓ คะแนน)
(i) บวร [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The word บวร (meaning excellent).
- The task: Write the Thai reading of the Pali or Sanskrit word.

Step 1: Recall the rule Words that Thai borrowed from Pali and Sanskrit are not read letter by letter. Where two consonants stand together, Thai usually adds a short linking vowel (a or o) between them,

so the written word is split into syllables. The reading is written with hyphens between syllables.

Step 2: Apply the rule to this item บวร has the consonants บ, ว and ร. Thai reads it in two syllables: บอ and วอน. บ gets the vowel o, and วร is read วอน, with the final ร sounded as n.

Step 3: Conclusion บอ-วอน (bo-won)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

12(ii). (ii) อุทก [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The word อุทก (meaning water).
- The task: Write the Thai reading of the Pali or Sanskrit word.

Step 1: Recall the rule Words that Thai borrowed from Pali and Sanskrit are not read letter by letter. Where two consonants stand together, Thai usually adds a short linking vowel (a or o) between them, so the written word is split into syllables. The reading is written with hyphens between syllables.

Step 2: Apply the rule to this item อุทก is read as อุ-ทก. The first syllable is อุ and the second is ทก read with its short final k sound.

Step 3: Conclusion อุ-ทก (u-tok)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

12(iii). (iii) หรดาล [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The word หรดาล (a mineral called yellow orpiment).
- The task: Write the Thai reading of the Pali or Sanskrit word.

Step 1: Recall the rule Words that Thai borrowed from Pali and Sanskrit are not read letter by letter. Where two consonants stand together, Thai usually adds a short linking vowel (a or o) between them, so the written word is split into syllables. The reading is written with hyphens between syllables.

Step 2: Apply the rule to this item หรดาล has three syllables: หอ-ระ-ดาน. ห is read หอ, ร is read ระ, and ดาล is read ดาน because a final ล is sounded as n.

Step 3: Conclusion หอ-ระ-ดาน (ho-ra-dan)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

12(iv). (iv) จุลสาร [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The word จุลสาร (a booklet or pamphlet).
- The task: Write the Thai reading of the Pali or Sanskrit word.

Step 1: Recall the rule Words that Thai borrowed from Pali and Sanskrit are not read letter by letter. Where two consonants stand together, Thai usually adds a short linking vowel (a or o) between them, so the written word is split into syllables. The reading is written with hyphens between syllables.

Step 2: Apply the rule to this item จุลสาร is two Pali words joined together. The last consonant of the first word is read twice: once as a final n sound (จุน) and once as the start of a linking syllable (ละ). The final ร of สาร is read as n, giving สาน.

Step 3: Conclusion จุน-ละ-สาน (jun-la-san)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

12(v). (v) วินย [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The word วินย (discipline, rules; from Pali vinaya).
- The task: Write the Thai reading of the Pali or Sanskrit word.

Step 1: Recall the rule Words that Thai borrowed from Pali and Sanskrit are not read letter by letter. Where two consonants stand together, Thai usually adds a short linking vowel (a or o) between them, so the written word is split into syllables. The reading is written with hyphens between syllables.

Step 2: Apply the rule to this item วินย is read as วิ-นัย. The last letters ย after น form the final sound ั-ย, so the word has two syllables.

Step 3: Conclusion วิ-นัย (wi-nai)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

12(vi). (vi) กษณะ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: The word กษณะ (a Sanskrit-origin word).
- The task: Write the Thai reading of the Pali or Sanskrit word.

Step 1: Recall the rule Words that Thai borrowed from Pali and Sanskrit are not read letter by letter. Where two consonants stand together, Thai usually adds a short linking vowel (a or o) between them, so the written word is split into syllables. The reading is written with hyphens between syllables.

Step 2: Apply the rule to this item กษณะ is read as กะ-สะ-หนะ. Each of the three consonants gets its own short vowel in the reading: กะ, สะ and หนะ, as the key shows.

Step 3: Conclusion กะ-สะ-หนะ (ka-sa-na)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

13(i). **13. Fill of the blanks to complete the sentences. 6(Questions) x 0.5(mark) = 3 Marks**
เลือกคำที่กำหนดให้มาเติมลงในประโยคให้ถูกต้อง (๖ x ๐.๕ = ๓ คะแนน)

(i) พ่อสวมรองเท้าไปขุดดินที่เป็น..... เพื่อปลูกดอกไม้ (ล่อง/ร่อง) [0.5 marks]

(A) ล่อง

(B) ร่อง

Correct Answer: (B) ร่อง

Solution:

Concept:

- In English: Father wore boots and dug the soil that forms a ..... to plant flowers.
- The task is to pick the word from the pair that completes the sentence correctly. The pair is: (1) ล่อง, (2) ร่อง.

Step 1: Test the correct option ร่อง means a furrow or groove, the long dug line in the soil where plants are put. The sentence is about digging soil to plant flowers, so ร่อง fits.

Step 2: Test the other option ล่อง means to float or travel along a river or through a forest. One does not dig soil into ล่อง, so option (1) is wrong. The right choice is option (2).

Step 3: Conclusion The correct word is ร่อง (furrow), option (2).

Quick Tip to Solve: Read the sentence twice, once with each word, and keep the one that gives a natural meaning.

13(ii). **(ii) ถึงเขาจะจน.....ไม่เคยรบกวนใคร (ก็/แต่)** [0.5 marks]

(A) ก็

(B) แต่

Correct Answer: (B) แต่

Solution:

Concept:

- In English: Even though he is poor, ... he has never bothered anyone.
- The task is to pick the word from the pair that completes the sentence correctly. The pair is: (1) ก็, (2) แต่.

Step 1: Test the correct option The sentence sets two ideas against each other: poor, yet never troubles anyone. แต่ is the conjunction of contrast, so it joins the two parts. The pattern is ถึง...แต่.

Step 2: Test the other option ก็ is a particle that continues or confirms an idea. The exercise tests the conjunction of contrast, so the key is option (2) แต่.

Step 3: Conclusion The correct word is แต่ (but), option (2).

Quick Tip to Solve: Read the sentence twice, once with each word, and keep the one that gives a natural meaning.

13(iii). **(iii) แดงต้องไปมอบตัวที่โรงพักเพื่อ.....สารภาพความจริง (เพื่อ/และ)** [0.5 marks]

(A) เพื่อ

(B) และ

Correct Answer: (A) เพื่อ

Solution:

Concept:

- In English: Daeng must go and give himself up at the police station ..... confess the truth.
- The task is to pick the word from the pair that completes the sentence correctly. The pair is: (1) เพื่อ, (2) และ.

Step 1: Test the correct option The blank shows purpose: he goes to the police in order to confess. เพื่อ means in order to, so it fits.

Step 2: Test the other option และ means 'and' and only adds two actions. It does not show purpose, so option (2) is wrong. The right choice is option (1).

Step 3: Conclusion The correct word is เพื่อ (in order to), option (1).

Quick Tip to Solve: Read the sentence twice, once with each word, and keep the one that gives a natural meaning.

13(iv). **(iv) .....ว่าเขาจะพ่ายแพ้เขาก็ยังมีความพยายาม (รู้/ถึงแม้ว่า)** [0.5 marks]

(A) รู้

(B) ถึงแม้ว่า

Correct Answer: (B) ถึงแม้ว่า

Solution:

Concept:

- In English: ..... he will be defeated, he still has effort.
- The task is to pick the word from the pair that completes the sentence correctly. The pair is: (1) รู้, (2) ถึงแม้ว่า.

Step 1: Test the correct option ถึงแม้ว่า means 'even though' and pairs with ก็ยัง (still) in the second part. The sentence admits a defeat but still keeps trying, which is a concession.

Step 2: Test the other option รู้ means 'know'. It leaves the sentence without the concession pattern that ก็ยัง calls for, so option (1) is wrong. The right choice is option (2).

Step 3: Conclusion The correct word is ถึงแม้ว่า (even though), option (2).

Quick Tip to Solve: Read the sentence twice, once with each word, and keep the one that gives a natural meaning.

13(v). **(v) เธอติดตามเขาทุกฝีก้าว.....เงาตามตัว (ดุจ/เป็น)** [0.5 marks]

(A) ดุจ

(B) เป็น

Correct Answer: (A) ดุจ

Solution:

Concept:

- In English: She follows him every step ..... a shadow following the body.
- The task is to pick the word from the pair that completes the sentence correctly. The pair is: (1) ดุจ, (2) เป็น.

Step 1: Test the correct option The sentence compares her following to a shadow that follows the body. ดุจ means 'like', a word of comparison, so it fits before เงาตามตัว.

Step 2: Test the other option เป็น means 'to be'. 'She follows him every step is a shadow following the body' is not a comparison and reads wrongly, so option (2) is wrong. The right choice is option (1).

Step 3: Conclusion The correct word is ดุจ (like, as if), option (1).

Quick Tip to Solve: Read the sentence twice, once with each word, and keep the one that gives a natural meaning.

13(vi). **(vi) ไก่ยื่นหัวออกมา.....อาหารนอกกรง (จิก/กิน)** [0.5 marks]

(A) จิก

(B) กิน

Correct Answer: (A) จิก

Solution:

Concept:

- In English: The chicken stretches its head out to ..... the food outside the cage.
- The task is to pick the word from the pair that completes the sentence correctly. The pair is: (1) จิก, (2) กิน.

Step 1: Test the correct option A chicken takes food with its beak by pecking, and จิก means to peck. The sentence shows it stretching its head out, which fits a peck.

Step 2: Test the other option กิน means 'eat' and is used for people or general eating. It does not describe the quick beak movement of a chicken reaching out, so option (2) is the weaker choice. The right choice is option (1).

Step 3: Conclusion The correct word is จิก (to peck), option (1).

Quick Tip to Solve: Read the sentence twice, once with each word, and keep the one that gives a natural meaning.

14(i). 14. What is the meaning of the Idiom given below? 6(Questions) x 0.5(mark) = 3 Marks
จงอธิบายความหมายของสำนวนไทยดังนี้ (๖ x ๐.๕ = ๓ คะแนน)

(i) กงเกวียนกำเกวียน [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Parts of a cart wheel (a wheel that keeps turning round and comes back to the same point).
- The task: Explain the meaning of the idiom.

Step 1: Recall the rule A Thai idiom (สำนวน) is a fixed phrase whose meaning is not the sum of its words. It uses a picture, often from farm or village life, to say something about behaviour. To explain an idiom, say the picture first and then the lesson it teaches.

Step 2: Apply the rule to this item The picture is a cart wheel that turns round and round and comes back to the same point. The lesson is that bad or good deeds come back to the person who did them.

Step 3: Conclusion กรรมที่ทำไว้จะย้อนกลับมาสนองผู้กระทำอีก (The deeds a person has done will come back to repay that same person.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

14(ii). (ii) เข็นครกขึ้นภูเขา [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: To push a stone mortar up a mountain.
- The task: Explain the meaning of the idiom.

Step 1: Recall the rule A Thai idiom (สำนวน) is a fixed phrase whose meaning is not the sum of its words. It uses a picture, often from farm or village life, to say something about behaviour. To explain an idiom, say the picture first and then the lesson it teaches.

Step 2: Apply the rule to this item A stone mortar is heavy and a mountain is steep. Pushing the one up the other takes great strength. The lesson is about a job that is very hard and tiring.

Step 3: Conclusion การทำงานที่ยากลำบากมาก ต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่ง (Work that is very hard and needs great effort.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

14(iii). (iii) ชิงสุกก่อนห่าม [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: To rush to have it ripe when it is only half-ripe.
- The task: Explain the meaning of the idiom.

Step 1: Recall the rule A Thai idiom (สำนวน) is a fixed phrase whose meaning is not the sum of its words. It uses a picture, often from farm or village life, to say something about behaviour. To explain an idiom, say the picture first and then the lesson it teaches.

Step 2: Apply the rule to this item The picture is of picking fruit before it is ready. The lesson is about doing something before the proper time has come.

Step 3: Conclusion ทำในสิ่งที่ยังไม่ถึงเวลาอันควร (Doing something before the right time.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

14(iv). (iv) ตัดไฟแต่ต้นลม [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: To cut off the fire at the start of the wind.
- The task: Explain the meaning of the idiom.

Step 1: Recall the rule A Thai idiom (สำนวน) is a fixed phrase whose meaning is not the sum of its words. It uses a picture, often from farm or village life, to say something about behaviour. To explain an idiom, say the picture first and then the lesson it teaches.

Step 2: Apply the rule to this item A fire spreads when the wind rises. Putting it out at the start, before the wind grows, stops great damage. The lesson is about dealing with a trouble when it first appears.

Step 3: Conclusion จัดการกับปัญหาหรืออุปสรรคตั้งแต่เพิ่งเริ่มเกิด เพื่อป้องกันความเสียหายในอนาคต (Dealing with a problem at its start to prevent later damage.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

14(v). (v) ผักชีโรยหน้า [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Coriander sprinkled on top.
- The task: Explain the meaning of the idiom.

Step 1: Recall the rule A Thai idiom (สำนวน) is a fixed phrase whose meaning is not the sum of its words. It uses a picture, often from farm or village life, to say something about behaviour. To explain an idiom, say the picture first and then the lesson it teaches.

Step 2: Apply the rule to this item A cook sprinkles coriander over a dish to make it look good, but it adds little to the taste. The lesson is about doing a good deed or work only on the surface to look good.

Step 3: Conclusion การทำความดีหรือทำผลงานเพียงผิวเผินเพื่อให้ดูดี (Doing good or work only on the surface to look good.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

14(vi). **(vi) สุกเอาเผากิน** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: To cook roughly over a fire just to eat it.
- The task: Explain the meaning of the idiom.

Step 1: Recall the rule A Thai idiom (สำนวน) is a fixed phrase whose meaning is not the sum of its words. It uses a picture, often from farm or village life, to say something about behaviour. To explain an idiom, say the picture first and then the lesson it teaches.

Step 2: Apply the rule to this item The picture is of food cooked in a rough, quick way just to be eaten. The lesson is about work done carelessly, only to get it over with.

Step 3: Conclusion การทำงานแบบลวก ๆ ไม่ประณีต เพื่อให้เสร็จไปครั้งหนึ่ง ๆ (Doing work roughly and carelessly just to get it done.)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

15(i). **15. Choose the correct synonyms/antonyms for the given words. 6(Questions) x 0.5(mark) = 3 Marks**
จงเลือกคำพ้องของคำที่กำหนดให้ (๖ x ๐.๕ = ๓ คะแนน)
(i) สุจริต [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Honest (the word สุจริต).
- The task: Give a synonym or an antonym, as the marking scheme marks each item.

Step 1: Recall the rule A synonym (คำพ้อง or คำไวพจน์) is a word with the same meaning, and an antonym (คำตรงข้าม) is a word with the opposite meaning. The marking scheme says which kind each item asks for, and you give a matching word.

Step 2: Apply the rule to this item สุจริต means honest and upright. The scheme asks for its antonym, the word with the opposite meaning. The opposite of honest is dishonest, which is ทุจริต.

Step 3: Conclusion ทุจริต (Antonym) (dishonest, corrupt)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

15(ii). **(ii) นารี** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Woman (the word นารี).
- The task: Give a synonym or an antonym, as the marking scheme marks each item.

Step 1: Recall the rule A synonym (คำพ้อง or คำไวพจน์) is a word with the same meaning, and an antonym (คำตรงข้าม) is a word with the opposite meaning. The marking scheme says which kind each item asks for, and you give a matching word.

Step 2: Apply the rule to this item นารี is a poetic word for a woman. The scheme asks for a synonym, a word with the same meaning. A common word for woman is ผู้หญิง.

Step 3: Conclusion ผู้หญิง (Synonym) (woman)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

15(iii). (iii) คลาย [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: To loosen (the word คลาย).
- The task: Give a synonym or an antonym, as the marking scheme marks each item.

Step 1: Recall the rule A synonym (คำพ้อง or คำไวพจน์) is a word with the same meaning, and an antonym (คำตรงข้าม) is a word with the opposite meaning. The marking scheme says which kind each item asks for, and you give a matching word.

Step 2: Apply the rule to this item คลาย means to loosen or relax. The scheme asks for an antonym, and the key lists ขัน, which means to tighten (as with a screw or a nut), the opposite of loosening.

Step 3: Conclusion ขัน/ร้องให้ (Antonym) (tighten (ขัน); the MS also lists ร้องให้)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

15(iv). (iv) น้ำ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Water (the word น้ำ).
- The task: Give a synonym or an antonym, as the marking scheme marks each item.

Step 1: Recall the rule A synonym (คำพ้อง or คำไวพจน์) is a word with the same meaning, and an antonym (คำตรงข้าม) is a word with the opposite meaning. The marking scheme says which kind each item asks for, and you give a matching word.

Step 2: Apply the rule to this item น้ำ is the everyday word for water. The scheme asks for a synonym. A formal or poetic word for water or a stream is ธารา.

Step 3: Conclusion ธารา (Synonym) (stream, water)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

15(v). (v) ตึง [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Taut, tight (the word ตึง).
- The task: Give a synonym or an antonym, as the marking scheme marks each item.

Step 1: Recall the rule A synonym (คำพ้อง or คำไวพจน์) is a word with the same meaning, and an antonym (คำตรงข้าม) is a word with the opposite meaning. The marking scheme says which kind each item asks for, and you give a matching word.

Step 2: Apply the rule to this item ตึง means pulled tight, like a taut rope. The scheme asks for an antonym. The opposite of tight is slack, which is หย่อน.

Step 3: Conclusion หย่อน (Antonym) (slack, loose)

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

15(vi). (vi) ดอกไม้ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The item in English: Flower (the word ดอกไม้).
- The task: Give a synonym or an antonym, as the marking scheme marks each item.

Step 1: Recall the rule A synonym (คำพ้อง or คำไวพจน์) is a word with the same meaning, and an antonym (คำตรงข้าม) is a word with the opposite meaning. The marking scheme says which kind each item asks for, and you give a matching word.

Step 2: Apply the rule to this item ดอกไม้ is the everyday word for flower. The scheme asks for a synonym. Poetic words for a flower are มาลี and ผกา.

Step 3: Conclusion มาลี/ผกา (Synonym) (flower (poetic words))

Quick Tip to Solve: Read the rule for this question type, then test the item against it.

Section D - Culture/Civilization/Literature (20 marks)

Section D carries 20 marks.

16(i). 16. Write answers for the following questions. (6 Marks)
Paraphrase the following poem to prose. 3(Questions) x 2(marks) = 6 Marks
จงถอดคำประพันธ์ต่อไปนี้ให้เป็นร้อยแก้ว
(i)

กรุงกษัตริย์ขอขึ้นก็นับร้อย	เราเป็นเมืองน้อยกระจิริด
ดั่งหิ่งห้อยจะแข่งแสงอาทิตย์	เห็นผิดระบอบบุราณมา
ใช่จะไร้ธิดาทุกธานี	มีงามแต่บุตรีท้าวดาหา
พระองค์จึงควรตรึกตรา	ไพร่ฟ้าประชากรจะร้อนนัก

[2 marks]

Solution:

Concept:

- Turn the verse into plain prose (ร้อยแก้ว).
- Keep the meaning of every line and drop the poetic word order.
- This question earns 2 marks.

Step 1: Read the verse line by line Lines 1-2: Hundreds of kings' cities ask to be under that kingdom, while ours is only a tiny city, as small as a firefly trying to compete with the sun.
Lines 3-4: It seems against the old custom. It is not that other cities have no daughters, so that only the daughter of King Dahā is beautiful. The king should think carefully, or the people will suffer greatly.
The key turns these lines into plain prose: the two brothers disagree, a big city has many beautiful

women, and the plan will cause hardship to the people.

Step 2: Write the prose Prose answer: น้องทั้งสองไม่เห็นด้วย เพราะวงศ์เทวัญเป็นเมืองใหญ่ ใช่ว่าจะไม่มีหญิงที่สวยกว่านางบุษบา ทำแบบนี้ประชาชนจะเดือดร้อน
In English: The two younger brothers do not agree, because the royal house of Wongthewan is a big city, and it is not true that there is no woman more beautiful than Busaba. Acting this way will make the people suffer.

Step 3: Conclusion The verse becomes the prose answer above.

Quick Tip to Solve: Find the idea in each line, then join the ideas in plain Thai word order.

16(ii). **(ii)**

เอียงอกเทออกอ้าง	**อวดองค์ อรเอย**
เมรุชุบสมุทรดินลง	**เลขแต้ม**
อากาศจักจารผจง	**จารึก พอฤๅ**
โฉมแม่หยาดฟ้าแย้ม	**อยู่ร้อนฤๅเห็น**

[2 marks]

Solution:

Concept:

- Turn the verse into plain prose (ร้อยแก้ว).
- Keep the meaning of every line and drop the poetic word order.
- This question earns 2 marks.

Step 1: Read the verse line by line Line 1: The speaker opens his heart and pours out his feeling to the lady (อร) in a speech.
Lines 2-3: Even if the great mountain Mount Meru were dipped into the ocean to write, with earth as ink and the sky as paper, the writing would not be enough to record his love.
Line 4: He asks the lovely lady, who is like a drop of heaven, whether she can see how hot his heart burns.

Step 2: Write the prose Prose answer: ใช้สื่อความลึกซึ้งที่มีต่อนางที่รัก เป็นการบอกความในใจจนหมดสิ้น ราวกับเทความรู้สึกออกมาทั้งหมด แม้จะใช้เขาพระสุเมรุเป็นปากกาจุ่มน้ำในมหาสมุทร และละลายดินเป็นหมึก ใช้อากาศเป็นกระดาษยังไม่อาจเขียนได้ครบถ้วน
In English: Using a message of deep feeling for the beloved lady, he speaks out everything in his heart as if pouring out all his feeling. Even if Mount Meru were used as a pen dipped in the ocean, earth dissolved to make ink, and the sky used as paper, it still could not be written in full.

Step 3: Conclusion The verse becomes the prose answer above.

Quick Tip to Solve: Find the idea in each line, then join the ideas in plain Thai word order.

16(iii). **(iii)**

ให้ทาน ณ กาลควร	และประพฤติสุธรรมศรี
อีกสงเคราะห์ญาติที่	ปฏิบัติบำเรอตน
กอบกรรมะอันไร้	ทุษะกลั้วและม้วมล
ข้อนี้แหละมงคล	อดิเรกอุดมดี

[2 marks]

Solution:

Concept:

- Turn the verse into plain prose (ร้อยแก้ว).
- Keep the meaning of every line and drop the poetic word order.
- This question earns 2 marks.

Step 1: Read the verse line by line Line 1: Give alms at the proper time and live by good moral conduct.
Line 2: Also help relatives, especially those who once cared for you.
Line 3: Do deeds that are free of faults and stain.
Line 4: These are the blessings (mongkhon), the best of all.

Step 2: Write the prose Prose answer: การบริจาคทานในเวลาอันสมควร และพฤติปฏิบัติในธรรม และให้การดูแลญาติที่เคยให้การเลี้ยงดูตนเอง การไม่ปฏิบัติชั่วให้หมองหม่น ข้อนี้เป็นมงคลที่ดี
In English: Giving charity at the right time, practising good conduct in the Dhamma, looking after relatives who once looked after oneself, and not doing wrong that stains the mind: these are good blessings (mongkhon).

Step 3: Conclusion The verse becomes the prose answer above.

Quick Tip to Solve: Find the idea in each line, then join the ideas in plain Thai word order.

17(i). **17. Write the answers from Mahavessondonchadok. 5(Questions) x 0.5(mark) = 2.5 Marks) จงตอบคำต่อไปนี้ (๕ x ๐.๕ = ๒.๕ คะแนน)**

(i) เพราะเหตุใดจึงเชื่อกันว่ามหาเวสสันดรเป็นสาดกที่สำคัญกว่าชาดกอื่น [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: Why is it believed that the Mahavessantara is a more important Jataka than the other Jatakas?
- This question comes from the textbook chapter on Mahavessantara (Chapter 8, page 173 in the marking scheme). It earns 0.5 mark, so a short and exact answer is enough.

Step 1: Recall the fact The Mahavessantara Jataka tells the life story of the Bodhisattva in his last birth as a human before becoming the Buddha. The answer asked for is the reason for its importance, namely that all ten perfections show in this one story.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: เพราะว่าด้วยเรื่องราวที่ปรากฏบารมีของพระโพธิสัตว์อยู่โดยครบทั้ง ๑๐ บารมี
In English: Because it tells the story in which all ten perfections (parami) of the Bodhisattva appear.

Step 3: Conclusion เพราะว่าด้วยเรื่องราวที่ปรากฏบารมีของพระโพธิสัตว์อยู่โดยครบทั้ง ๑๐ บารมี

Quick Tip to Solve: Recall the textbook point on Mahavessantara that matches the question and answer in one clear phrase.

17(ii). (ii) ลักษณะการเทศน์มหาชาติ เป็นอย่างไร [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: What is the style of preaching the Mahachat (the Great Birth story)?
- This question comes from the textbook chapter on Mahavessantara (Chapter 8, page 173 in the marking scheme). It earns 0.5 mark, so a short and exact answer is enough.

Step 1: Recall the fact The question asks about the manner of delivery. Mahachat is preached with a melody and with feeling, so the key stresses the tune, the emotion and the mix of sad and cheerful passages.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: เป็นทำนองไพเราะ ใส่อารมณ์ในน้ำเสียง มีทั้งโศก สนุกสนาน
In English: It is in a pleasing melody, with emotion in the voice, both sad and cheerful.

Step 3: Conclusion เป็นทำนองไพเราะ ใส่อารมณ์ในน้ำเสียง มีทั้งโศก สนุกสนาน

Quick Tip to Solve: Recall the textbook point on Mahavessantara that matches the question and answer in one clear phrase.

17(iii). (iii) เดิมหนังสือ มหาเวชสันดรชาดก แต่งด้วยคำประพันธ์อะไร [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: In what kind of verse was the book Mahavessantara Jataka first composed?
- This question comes from the textbook chapter on Mahavessantara (Chapter 8, page 173 in the marking scheme). It earns 0.5 mark, so a short and exact answer is enough.

Step 1: Recall the fact The question asks about the original verse form. The key says the original was Pali gatha, a verse form in the chanda type.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: ประเภทฉันท์เป็นคาถาบาลี
In English: It was in a verse form (chanda) of Pali gatha.

Step 3: Conclusion ประเภทฉันท์เป็นคาถาบาลี

Quick Tip to Solve: Recall the textbook point on Mahavessantara that matches the question and answer in one clear phrase.

17(iv). **(iv) มหาชาติสำนวนภาคกลางนิยมแต่งด้วย** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: Mahachat versions in the central region style are usually composed in...
- This question comes from the textbook chapter on Mahavessantara (Chapter 8, page 173 in the marking scheme). It earns 0.5 mark, so a short and exact answer is enough.

Step 1: Recall the fact The question asks for the verse form of the central-region versions. The key answers with ร่ายยาว (long rai) and adds why: it suits preaching and allows a change of melody.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: ร่ายยาวเหมาะแก่การใช้แหล่เทศน์ ผู้เทศน์จะออกเสียงได้ไพเราะและเปลี่ยนทำนองได้
In English: Long rai verse, which suits preaching in a chanting style, so that the preacher can voice it sweetly and change the melody.

Step 3: Conclusion ร่ายยาวเหมาะแก่การใช้แหล่เทศน์ ผู้เทศน์จะออกเสียงได้ไพเราะและเปลี่ยนทำนองได้

Quick Tip to Solve: Recall the textbook point on Mahavessantara that matches the question and answer in one clear phrase.

17(v). **(v) มหาเวชสันดรชาดกพบหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรภาษาไทยครั้งแรกในสมัย** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: The Mahavessantara Jataka was first found as written evidence in the Thai language in the period of...
- This question comes from the textbook chapter on Mahavessantara (Chapter 8, page 173 in the marking scheme). It earns 0.5 mark, so a short and exact answer is enough.

Step 1: Recall the fact The question asks for the historical period. The key gives กรุงศรีอยุธยา (Ayutthaya).

Step 2: Write the answer Answer in Thai: กรุงศรีอยุธยา
In English: The Ayutthaya period.

Step 3: Conclusion กรุงศรีอยุธยา

Quick Tip to Solve: Recall the textbook point on Mahavessantara that matches the question and answer in one clear phrase.

18(i). **18. Answer the following questions from Vetal. 5(Questions) x 0.5(mark) = 2.5 Marks)**
จากเรื่อง เวตาล จงตอบคำถามต่อไปนี้ (๕ x ๐.๕ = ๒.๕ คะแนน)
(i) ข้อใดเป็นจุดอ่อนของพระวิกรมาทิตย์ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: Which is the weak point of King Vikramaditya?
- This question comes from the chapter on Vetal (Chapter 3, page 77 in the marking scheme). It earns 0.5 mark.

Step 1: Recall the fact The question asks for a character weakness of the king in the Vetal tales. The

key names it in one word: ถือตัว.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: ถือตัว
In English: Being self-important, proud of himself.

Step 3: Conclusion ถือตัว

Quick Tip to Solve: Recall the point from the Vetal chapter that matches the question and answer in one short phrase.

18(ii). **(ii) "วิกรมาทิตย์" อ่านว่าอย่างไร** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: How is 'วิกรมาทิตย์' read (pronounced)?
- This question comes from the chapter on Vetal (Chapter 3, page 77 in the marking scheme). It earns 0.5 mark.

Step 1: Recall the fact The question asks for the reading of the name. The Sanskrit-origin word is split into four syllables. In the last syllable ทิตย์, ต is the final consonant and ย์ is silent, so it is read ทิด.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: วิ-กระ-มา-ทิด
In English: wi-kra-ma-thit.

Step 3: Conclusion วิ-กระ-มา-ทิด

Quick Tip to Solve: Recall the point from the Vetal chapter that matches the question and answer in one short phrase.

18(iii). **(iii) เงื่อนไขที่เวตาลขอตั้งต่อพระวิระมาทิตย์** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: The condition that Vetal asked to set for King Vikramaditya.
- This question comes from the chapter on Vetal (Chapter 3, page 77 in the marking scheme). It earns 0.5 mark.

Step 1: Recall the fact The question asks for the term of the deal between the ghost Vetal and the king. The key says that once the king answers the riddle, Vetal returns to his old place.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: เมื่อเวตาลตั้งปัญหา และพระราชาตอบ เวตาลจะกลับไปอยู่ที่เดิม
In English: When Vetal poses a question and the king answers it, Vetal will go back to where he was before.

Step 3: Conclusion เมื่อเวตาลตั้งปัญหา และพระราชาตอบ เวตาลจะกลับไปอยู่ที่เดิม

Quick Tip to Solve: Recall the point from the Vetal chapter that matches the question and answer in one short phrase.

18(iv). (iv) เงื่อนปมปัญหาของนิทานเรื่องที่ ๑๐ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: The knot (central problem) of tale number 10.
- This question comes from the chapter on Vetal (Chapter 3, page 77 in the marking scheme). It earns 0.5 mark.

Step 1: Recall the fact The question asks for the issue that the riddle of tale 10 turns on. The key states it as a decision made without the facts.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: การตัดสินกระทำโดยขาดข้อเท็จจริง
In English: A judgement was made without the true facts.

Step 3: Conclusion การตัดสินกระทำโดยขาดข้อเท็จจริง

Quick Tip to Solve: Recall the point from the Vetal chapter that matches the question and answer in one short phrase.

18(v). (v) นิทานเวลตาลเป็นนิทานชุด และ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- In English the question is: The Vetal tales are a series of tales, and...
- This question comes from the chapter on Vetal (Chapter 3, page 77 in the marking scheme). It earns 0.5 mark.

Step 1: Recall the fact The question asks what kind of structure the series has. The key says tales nested in a tale, with a teller (Vetal), a listener (the king) and many small tales inside.

Step 2: Write the answer Answer in Thai: เป็นนิทานซ้อนนิทาน มีเวตาลเป็นผู้เล่า และพระวิกรมาทิตย์เป็นผู้ฟัง มีนิทานย่อยหลายเรื่องซ้อนอยู่
In English: They are tales within a tale: Vetal is the teller, King Vikramaditya is the listener, and many smaller tales are nested inside.

Step 3: Conclusion เป็นนิทานซ้อนนิทาน มีเวตาลเป็นผู้เล่า และพระวิกรมาทิตย์เป็นผู้ฟัง มีนิทานย่อยหลายเรื่องซ้อนอยู่

Quick Tip to Solve: Recall the point from the Vetal chapter that matches the question and answer in one short phrase.

19(i). 19. From the poetry of Na mas sa kan ma ta pi tu kun and Na mas sa kan ar ja ri ya khun write the meaning for the given word 4(Questions) x 0.5(mark) = 2 Marks)
จงเขียนความหมายจากนมัสการมาตาปิตุคุณและนมัสการอาจริยคุณ (๔ x ๐.๕ = ๒ คะแนน)
(i) คุณานันต์ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The task is to write the meaning of the word คุณานันต์ as it appears in the verses of the prayers to the mother and father and to the teacher (Chapter 1, page 10 in the marking scheme).

Step 1: Work out the meaning คุณานันต์ is a joined word. คุณ means virtue or goodness, and อนันต์ means endless or very great. Together they mean great goodness, so the key says คุณมาก.

Step 2: Write the meaning Thai: คุณมาก
English: great virtue, very much goodness (the word is made of คุณ, virtue, and อนันต์, endless)

Step 3: Conclusion คุณานันต์ means คุณมาก.

Quick Tip to Solve: Break the word into known parts or recall the chapter glossary, then give a short meaning.

19(ii). (ii) ชนกคุณ [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The task is to write the meaning of the word ชนกคุณ as it appears in the verses of the prayers to the mother and father and to the teacher (Chapter 1, page 10 in the marking scheme).

Step 1: Work out the meaning ชนก means father and คุณ means kindness, so ชนกคุณ means the kindness of the father.

Step 2: Write the meaning Thai: พระคุณของพ่อ
English: the kindness of the father (ชนก means father, คุณ means kindness)

Step 3: Conclusion ชนกคุณ means พระคุณของพ่อ.

Quick Tip to Solve: Break the word into known parts or recall the chapter glossary, then give a short meaning.

19(iii). (iii) พสุนธรา [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The task is to write the meaning of the word พสุนธรา as it appears in the verses of the prayers to the mother and father and to the teacher (Chapter 1, page 10 in the marking scheme).

Step 1: Work out the meaning พสุนธรา is a poetic name for the earth. The key gives แผ่นดิน.

Step 2: Write the meaning Thai: แผ่นดิน
English: the earth, the ground

Step 3: Conclusion พสุนธรา means แผ่นดิน.

Quick Tip to Solve: Break the word into known parts or recall the chapter glossary, then give a short meaning.

19(iv). **(iv) บำราศ** [0.5 marks]

Solution:

Concept:

- The task is to write the meaning of the word บำราศ as it appears in the verses of the prayers to the mother and father and to the teacher (Chapter 1, page 10 in the marking scheme).

Step 1: Work out the meaning บำราศ means to go away or be parted. The key gives จากไป.

Step 2: Write the meaning Thai: จากไป
English: to go away, to depart

Step 3: Conclusion บำราศ means จากไป.

Quick Tip to Solve: Break the word into known parts or recall the chapter glossary, then give a short meaning.

20. **20. Analyze the character of Prapan and Urail from Hua Jai Chainum in about 100 - 150 words. (2 Marks)**
สรุปลักษณะของ ประพันธ์ และอุไร ประมาณ ๑๐๐ - ๑๕๐ คำ (๒ คะแนน) [2 marks]

Solution:

Concept:

- Describe the character of the two persons, Prapan and Urai, from the novel Hua Jai Chainum (Chapter 5, page 110 in the marking scheme), in about 100 to 150 words.
- It earns 2 marks.

Step 1: Collect the traits of each person Prapan: studied abroad, loved the culture of that country (England), felt the home place narrow and stifling, and disliked Thai customs, surroundings and rank, which he saw as backward.
Urai: a modern girl with western ideas, not shy of her body, can dance, likes night life, has many men around her, so she became well known. Prapan admired her and married her, but they could not live together and divorced.

Step 2: Model answer ประพันธ์ เป็นคนที่ไปศึกษาต่างประเทศและประทับใจ คลั่งไคล้วัฒนธรรมของประเทศนั้น ถึงกับกล่าวว่ากำลังเดินห่างออกมาจากถิ่นที่เคยได้รับความสุข (อังกฤษ) และกำลังเดินทางเข้าสู่ที่คับแคบอึดอัดใจ ความคิดของประพันธ์ที่มีต่อเมืองไทยคือเขาไม่พอใจประเพณีและสิ่งแวดล้อม ไม่พอใจเรื่องฐานันดรศักดิ์ ซึ่งเขาเห็นว่าเป็นเครื่องแสดงความล้าหลัง
อุไร เป็นสาวทันสมัยใจตะวันตก มีพฤติกรรมแบบสาวตะวันตก ไม่หวงเนื้อหวงตัว เต้นรำเป็น ชอบเที่ยวกลางคืน มีผู้ชายมารุมล้อมมากมากจนกลายเป็นสาวที่มีคนรู้จักมาก ซึ่งเป็นที่ถูกใจและชื่นชมของประพันธ์มาก จึงคบหาสนิทสนมจนกระทั่งแต่งงานกัน แต่ก็ไม่สามารถอยู่ด้วยกันได้ จึงต้องหย่าร้างกัน

Step 3: Check Both characters are covered. Both the nature of each person and the effect on their marriage are given. The length is within the 100 to 150 word frame.

Step 4: Conclusion A short paragraph on each character, as in the model answer above.

Quick Tip to Solve: Write 2-3 clear traits for each character, then mention how they ended up together and apart.

21. 21. Describe how to write the Pome of “Suffering of farmers. (5 Marks)
จงอธิบายวิธีการเขียน เรื่อง ทุกข์ของชาวนาในบทกวี (๕ คะแนน) [5 marks]

Solution:

Concept:

- Explain how the poem on the suffering of farmers is written: its form, its language and its purpose (Chapter 6, page 144 in the marking scheme).
- It earns 5 marks, so give several clear points.

Step 1: List the points from the textbook Form: free verse (กลอนเปล่า), the arrangement of words with a pleasing rhythm, good taste of words and a touch on feelings and values.
Language: simple, short, neat words and short plain sentences.
Purpose: the poem shows an understanding of the farmers' problems and sympathy for their hardship.
Content: it starts with a kap yani stanza, demanding thanks from everyone each time they eat, to remember the farmers; it says farming is hard and nobody wants to be a farmer; it compares the poet with a Chinese poet of the Tang period who also wrote about farmers' hardship, a thousand years earlier.

Step 2: Model answer ใช้กลอนเปล่า คือการเรียบเรียงถ้อยคำให้ได้จังหวะที่สละสลวย ได้อรรถรสของถ้อยคำ และกระทบความรู้สึกคุณค่า
๑. เป็นรูปแบบความเรียงพิจารณาวรรณกรรมโดยแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา
๒. เป็นตัวอย่างในการใช้ถ้อยคำเรียบง่าย กะทัดรัด สละสลวย ประโยคสั้นๆ ง่ายๆ
๓. สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าพระทัยปัญหาของชาวนา และยังทรงเมตตาเห็นใจความทุกข์ยากลำบากของชาวนา
บทกวีเริ่มด้วยบทกาพย์ยานี ชื่อ เปิบข้าว ของจิตร ภูมิศักดิ์ ซึ่งมีเนื้อหาทวงบุญทวงคุณจากทุกคนว่าทุกครั้งที่กินข้าวขอให้นึกถึงความลำบา
ทรงดำเนินเนื้อหาว่าชาวนาทุกข์ยาก และยากจนเกินกว่าจะเรียกร้องลำเลิกกับใครๆ การทำนานั้นเหนื่อยยากและยากจน ไม่มีใครอยากเป็นชาวนา ทรงยกตัวอย่างกวีจีน หลี่เซิน ที่แต่งไว้ตั้งแต่ศตวรรษที่ ๘ สมัยราชวงศ์ถัง ก็พูดถึงความทุกข์ของชาวนา ทรงเปรียบเทียบกวีของจิตร ภูมิศักดิ์ กับหลี่เซิน ว่ากวีทั้งสองอยู่ในยุคสมัยที่ห่างกันถึงพันกว่าปี แต่ต่างก็แสดงความเห็นความทุกข์ของชาวนาเหมือนกัน

Step 3: Check The answer covers the form (free verse), the language, the purpose, the content and the comparison with the Chinese poet. That gives the five marks' worth of points.

Step 4: Conclusion A full answer covers form, language, purpose and content of the poem, as in the model answer above.

Quick Tip to Solve: Cover the form (free verse), the plain language, the poet's sympathy for farmers and the content in short points.